

ด่วนที่สุด
ที่ ผผ ๑๐/๒๗๖๖

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่ ๑๐๑๓๑
วันที่ 23 ก.ค. ๖3 เวลา 15-๐๐ น.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กง/๒

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๒๖/๙/๖๓

อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๑๕๕๕ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๒๒๑-๑๒๒๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. สำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๖.๗๐๔/๒๖๖๒๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๓. สรุปผลการประชุม เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔. สำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๑๒๐๗/๑๕๕๑๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย พร้อมทั้งอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน รายงานผลการวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าวมายังท่าน ในฐานะหัวหน้าคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบ และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/ต่อมา...

“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

ต่อมาผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับการรายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัย และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สรุปได้ว่า การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมีผลกระทบต่อการดำเนินการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย และรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ อีกทั้งไม่สอดคล้องกับมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่ให้อยึดถือแนวเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ตลอดจนในการแก้ไขปัญหาที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่ง คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ในการดำเนินการตามนโยบายมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่องพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาคารอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) นอกจากนี้ ในส่วนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จากกรณีดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามความคืบหน้าและหาแนวทางแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ๙๐๑ ชั้น ๙ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยที่ประชุมมีมติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเรื่องการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ตลอดจนกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ชัดเจน และสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รายงานผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าว สรุปได้ว่า ได้เสนอเรื่องการแก้ไขปัญหาคารอยู่อาศัยของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ แล้ว และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติรับทราบประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ สำหรับกรณีการกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ซึ่งได้ชี้แจงทำความเข้าใจ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากทุกภาคส่วน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดทำกฎหมายลำดับรองดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ได้ดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

/ผู้ตรวจการแผ่นดิน...

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน โดยพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำชี้แจง และรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบ ข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัย และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมได้มีมติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเรื่อง การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ตลอดจนกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ชัดเจน และสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้นำเสนอเรื่องการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ในเขตอุทยาน แห่งชาติทับลาน ตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยาน แห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ นั้น เมื่อพิจารณาจากรายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติดังกล่าวแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นเพียงการรับทราบคำวินิจฉัยและ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้น โดยที่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติยังคงเห็นชอบให้ใช้กรอบ แนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้วินิจฉัยแล้วว่า การกำหนดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ดังกล่าว ปรากฏข้อบกพร่อง อยู่หลายประการ และก่อให้เกิดความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินบริเวณดังกล่าว อีกทั้ง การแก้ไขปัญหาตามแนวทางของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติดังกล่าวถือเป็นคนละหลักการกับการปรับปรุงแนวเขต อุทยานแห่งชาติทับลานให้มีสภาพตรงตามความเป็นจริงและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ประกอบกับปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏความคืบหน้าในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานที่สอดคล้องกับแนวทางที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะแต่อย่างใด เรื่องดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ยังมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยที่ผู้ตรวจการแผ่นดินและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการ แผ่นดินแล้ว แต่ไม่อาจหาข้อยุติได้ ซึ่งมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ

/ตามที่เห็นสมควร...

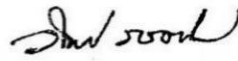
“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

ตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอเรื่องมายังท่านเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาสั่งการต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ
ผลความคืบหน้าเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(วิวัฒน์ รัตนันท์)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๒

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๒๑๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๖๘

www.ombudsman.go.th

“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๒

เรื่องร้องเรียนเลขที่.....๓๒๒-๓๒๔/๒๕๖๑.....

เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่.....๑๒๒๑-๑๒๒๓/๒๕๖๒.....

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

๑. ผู้แจ้ง/ผู้ร้องเรียน

๑.๑ นายประกิจ นามอนุ

๑.๒ นายวรเจริญ บรรลิ่ง และคณะ จำนวน ๕ คน

๑.๓ นายเสริม ปรีชาครบุรี และคณะ จำนวน ๔ คน

๒. ผู้ถูกร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ผู้ถูกร้องเรียน

๒.๑.๑ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒.๑.๒ กรมป่าไม้

๒.๑.๓ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒.๓ กระทรวงมหาดไทย

๒.๒.๔ สำนักงานอัยการสูงสุด

๒.๒.๕ กรมที่ดิน

๒.๒.๖ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ (กอ.รมน.ภาค ๒) กองทัพภาคที่ ๒

๒.๒.๗ จังหวัดนครราชสีมา

๒.๒.๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ประเด็นเรื่องร้องเรียน

ร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรในอำเภอวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งราษฎรบางส่วนมีเอกสารหลักฐานสำหรับที่ดิน เช่น ส.ค.๑, น.ส. ๓ ก., โฉนดที่ดิน, ส.ป.ก. ๔-๐๑ และ ส.ท.ก. แต่ถูกกล่าวหาว่าพื้นที่ดังกล่าวทับซ้อนกับป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาภูหลวง เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) และอุทยานแห่งชาติทับลาน และการดำเนินการดำเนินคดีปัญหาทับซ้อนกันของพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความคืบหน้า เป็นเหตุให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเสียหาย

ผู้ให้

/ ๔. ข้อเท็จจริง...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๔. ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ความเป็นมาและการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา กรณี (๑) อธิบดีกรมป่าไม้ และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวหาว่ามีการบุกรุกที่ป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณอำเภอวังน้ำเขียว ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย (๒) ทางราชการได้ประกาศเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทับซ้อนกัน ทำให้แนวเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานขาดความชัดเจน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิของผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน และ (๓) หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบละเลยการปฏิบัติหน้าที่ให้ต่อเนื่อง เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนและเสียหายเกินกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินในขณะนั้น (ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร) ได้พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงและมีคำวินิจฉัยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยเสนอแนะให้นายกรัฐมนตรี พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยการปรับปรุงรูปแบบที่ และให้มีการตรวจสอบแนวเขตที่ยังไม่มีความชัดเจน ตลอดจนนโยบายการปรับปรุงเขตพื้นที่ป่าไม้ (Reshape) มาดำเนินการให้แล้วเสร็จ พร้อมทั้งให้ชะลอการจับกุมราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการปรับปรุงแนวเขต และให้รัฐพิจารณาแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินของราษฎรตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีราษฎรและผู้ประกอบกิจการที่พักแค้นท้องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ร้องเรียนกรณีที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำพื้นที่อุทยานแห่งชาติ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕) ซึ่งมีความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา สำหรับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ว่า เห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักในการนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา และจังหวัดนครราชสีมา ที่เสนอให้มีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ป่าสงวนแห่งชาติ ตลอดจนแนวเขตปฏิรูปที่ดิน มาพิจารณาเพื่อให้เกิดความชัดเจน และมีให้เกิดการทับซ้อนระหว่างที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐทั้งหลาย ทั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพปัญหา แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแผนที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และร่วมประชุมปรึกษากับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมาโดยตลอด

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรในพื้นที่อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ขอให้แสวงหาข้อเท็จจริงกรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร ซึ่งราษฎรส่วนมากอ้างว่ามีเอกสารหลักฐานสำหรับที่ดิน เช่น ส.ค.๑, น.ส. ๓ ก., โฉนดที่ดิน, ส.ป.ก. ๔-๐๑ และ ส.ท.ก. เป็นเหตุ

ที่ดิน

ให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จึงได้รวมการพิจารณา การแสวงหาข้อเท็จจริง และการดำเนินการแก้ไขปัญหามาในคราวเดียวกัน

๔.๒ ความเป็นมาของพื้นที่พิพาทและการดำเนินการแก้ไขปัญหของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการดำเนินงานของคณะทำงานปรับปรุงแผนที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ได้ร่วมกับ (๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (๒) กรมป่าไม้ และ (๓) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในการจัดทำรูปแผนที่แสดงพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานลงในแผนที่ฉบับเดียวกัน เพื่อให้เห็นถึงสภาพปัญหาและแนวทางการทางแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรม และผลการแสวงหาข้อเท็จจริง ทั้งจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ การลงพื้นที่ และการประชุมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ปรากฏข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์โดยสรุปดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ให้รักษาพื้นที่ป่านครราชสีมา-ปักธงชัย-โชคชัย เป็นพื้นที่ป่าไม้ จึงได้กำหนดให้ ป่าเขาหลวง/ป่าวังน้ำเขียว/ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโตน/ป่าครบุรี เป็นป่าไม้ถาวร

ปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลละชะ ตำบลจรเข้หิน ตำบลสระเคียน และตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓๙ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลบ้านแก่ง ตำบลบึงมือง ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๐๕ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าวังน้ำเขียว ในท้องที่ตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าเขาภูหลวง ในท้องที่ตำบลละซบ และตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ ในห้วงเวลาดังกล่าว รัฐบาลได้มีนโยบายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยต่อมากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ และวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๐ อนุมัติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ประสานกรมป่าไม้เพื่อขอดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม จำนวน ๒๙ ป่า (ป่าเก่า หรือป่า F) ซึ่งกรมป่าไม้ ส.ป.ก. และหน่วยงานด้านความมั่นคง

สำนักงานผู้ช่วยบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ๒๐๒๑ (พตท.๒๐๒๑) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒

ที่ ๑

/ (ก.รณ.ภาค ๒)...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(ก.ร.ม.น.ภาค ๒)) ได้ร่วมกันสำรวจรังวัดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว (หรือที่เรียกว่า ป่าวังน้ำเขียว แปลง ๑ และป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒) ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. นำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วเสร็จ (ดำเนินการในช่วงเดือน ธ.ค. ๒๕๒๒ – ก.พ. ๒๕๒๓) โดยในการสำรวจรังวัดมีการโยงยึดค่าพิกัดหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร ตามหลักวิชาซีพของงานช่างสำรวจ ระบบพิกัดฉาก UTM.DATUM INDIAN ๑๙๗๕ เพื่อทราบตำแหน่ง รูปแปลง และเนื้อที่ที่แน่นอน เพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาการในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งใช้เงินกู้จากธนาคารโลก (WORLD BANK) และโครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง ซึ่งรัฐได้อพยพราษฎรที่อยู่อาศัยอย่างกระจัดกระจายในพื้นที่ป่า มาอยู่รวมกันโดยจัดสรรพื้นที่ให้อยู่อาศัยทำกิน และจัดตั้งเป็นหมู่บ้านใช้ชื่อว่า “บ้านไทยสามัคคี” ซึ่งกรณีนี้เป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าว มีราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ทั้งนี้ ผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ข้อมูลว่า บริเวณพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ นั้น ได้มีการสำรวจรังวัดเข้ามาในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก้งดินสอ ป่าแก้งใหญ่ ป่าเขาสะโตน บางส่วน ซึ่งป่าดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ในขณะนั้น) ไม่ได้อนุมัติให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดิน อีกทั้งไม่ปรากฏหลักฐานการส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวจากกรมป่าไม้

ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอเมือง นครราชสีมา อำเภอปักธงชัย และอำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และ ป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจะเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเลิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก้งดินสอ ป่าแก้งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ (หรือที่เรียกว่า อุทยานแห่งชาติทับลาน) ทั้งนี้ ผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ข้อมูลว่า กรมป่าไม้ (ในขณะนั้น) ไม่ได้ทำการสำรวจพื้นที่จริงก่อนการประกาศกำหนด เขตอุทยานแห่งชาติทับลาน แต่เป็นการนำพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓ ป่า ซึ่งได้มีการสำรวจรังวัด แนวเขตป่าในพื้นที่จริง มาประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๕ อนุมัติให้กองทัพบกที่ ๒ ดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงในพื้นที่ (โครงการ พมพ.) ในบริเวณพื้นที่รอยต่ออำเภอ เลิงสาง อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าครบุรี และอุทยาน แห่งชาติทับลาน (ดำเนินการในห้วงปีงบประมาณ ๒๕๒๖ - ๒๕๓๒) ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ กองทัพบกที่ ๒ ได้เสนอให้กรมป่าไม้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้สอดคล้องกับความเป็นจริง โดยเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ กรมป่าไม้ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ทับลาน

ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ให้ยกเลิกป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว ซึ่งประกาศตาม กฎกระทรวงฉบับที่ ๕๐๕ (พ.ศ. ๒๕๑๕) และประกาศกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว ขึ้นใหม่

สำเนาถูกต้อง

๒/๕

/ เนื่องจาก...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

เนื่องจากได้ส่งมอบพื้นที่บางส่วนให้ ส.ป.ก. ไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว และบางส่วนยังถูกนำไปประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยที่การประกาศกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียวขึ้นใหม่นี้ ส่งผลทำให้แนวเขตป่าไม้ถาวรเปลี่ยนแปลงตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศใหม่ ยกเว้นเฉพาะส่วนที่ทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติทับลานที่ยังคงเป็นป่าไม้ถาวรอยู่ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓

ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอเลิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๓ โครงการจัดที่ดินทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม (โครงการ คจก.) ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลชุดของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ส่งมอบพื้นที่เพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าวจำนวน ๑๗ พื้นที่ให้ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีป่าสงวนแห่งชาติ ป่าครบุรี รวมอยู่ด้วยบางส่วน (พื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ในโครงการ พมพ. (ด้านทิศตะวันออก) และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน)

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็น ๓ เขต (Zone) ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) ซึ่งจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดินพบว่า มีการกำหนดเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) ทับซ้อนกับที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่ที่มีการร้องเรียนบางส่วน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ กรมป่าไม้มีคำสั่งที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งต่อมาในการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๗ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามการเสนอของคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัดนครราชสีมาที่ได้มีคำสั่งที่ ๒๐๙๒/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๓๔ แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดป่าอนุรักษ์และปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยให้ปรับปรุงแนวเขตตามสภาพความเป็นจริง ปกหลักเขตและจัดทำป้ายป่าอนุรักษ์แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติที่มีคำพิกัดในระบบยูทีเอ็ม โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ (ปี พ.ศ. ๒๕๒๖) ภาพถ่ายดาวเทียม Landsat ๕ (ปี พ.ศ. ๒๕๓๕) และเอกสารอื่นๆ ประกอบการพิจารณาปรับปรุง (หรือที่เรียกว่า แนวเขตสำรวจเพื่อกำหนดเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ปี พ.ศ. ๒๕๓๗) แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมป่าไม้ เร่งรัดจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามที่ได้ดำเนินการกันพื้นที่ไว้แล้ว และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กันพื้นที่ แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ

สำเนาถูกต้อง

๓๖

/ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑...

ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เห็นชอบหลักการ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่เสนอให้ ทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๔ เรื่อง (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐, วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ จำนวน ๒ เรื่อง และวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐) เนื่องจาก มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์ตามกฎหมาย และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒) บางฉบับ ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติและบางฉบับขัดแย้งกันในลักษณะ เลือกปฏิบัติไม่ให้เป็นธรรมแก่ราษฎรทุกคน ทุกกลุ่ม โดยเท่าเทียมกัน และให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ที่ให้กันพื้นที่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติแล้วมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. โดยให้ใช้ มติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้แทนข้อความในมติคณะรัฐมนตรีฉบับที่ยกเลิกข้างต้น สำหรับการดำเนินการใด ๆ ซึ่งได้ ดำเนินการไปแล้ว และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ด้วย พร้อมกันนี้ยังได้กำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไข ปัญหา ในพื้นที่ป่าไม้เป็น ๒ ด้าน คือ ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ และด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้และอื่น ๆ โดยในด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ในส่วนของป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฯลฯ นั้น ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ดังกล่าวไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และได้กำหนดให้มีการตรวจพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่เขตป่า

ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ กรมป่าไม้ได้จัดการประชุมเพื่อแก้ไข ปัญหาในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและป่าสงวนแห่งชาติ ป่าครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยที่ประชุมมีมติ ให้ส่วนอุทยานแห่งชาติ และส่วนวิศวกรรมป่าไม้ เร่งดำเนินการเร่งรัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อเสนอให้มีการเพิกถอนตามขั้นตอนโดยด่วน และให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดำเนินการตาม ความเห็นของอธิบดีกรมป่าไม้ในการจัดทำโครงการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและแก้ไข ปัญหา ในพื้นที่ป่าไม้

ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กรมป่าไม้ได้มีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๓ แต่งตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่อยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี และ ประธานคณะกรรมการดังกล่าวได้มีคำสั่งที่ ๑๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๓ แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุง แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่อยู่ที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวได้ออก ปฏิบัติงานสำรวจรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยมีการรังวัดหาค่าพิกัด GPS และมีการฝังหลัก แนวเขตไว้ชัดเจน (หรือที่เรียกว่า แนวเขตสำรวจเพื่อกำหนดเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ปี พ.ศ. ๒๕๔๓) แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากไม่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ทำให้ปัจจุบันยังคงยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามประกาศพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิม (พ.ศ. ๒๕๒๔)

สำเนาถูกต้อง

๖๒

/ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕...

(นายวิชา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งบัญญัติให้จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่น ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง โดยมีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงดังกล่าว และดำเนินการกิจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และใช้แนวทางปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งผ่านการตรวจพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๐๖ ง ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป (หรือที่เรียกว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗) ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบาย และแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน จากประชาชน โดยในการประชุม คทช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้มีการกำหนดกรอบ ยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ตามร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ซึ่งในระยะแรก มุ่งเน้นการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ก่อน คือ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะแปลงรวมโดยมิให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เรื่อง พื้นที่ เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาคความอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ประกอบด้วย ป่าสงวน แห่งชาติ ป่าอนุรักษ์ และป่าชายเลน ซึ่งแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม (โดยในส่วนของอุทยานแห่งชาติ อยู่ในพื้นที่เป้าหมายกลุ่มที่ ๔ ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) ซึ่งได้ผ่านการพิจารณา และเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน (แต่งตั้งตามคำสั่ง คทช. ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗) และคทช. มาแล้วตามลำดับ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นและข้อสังเกต ของหน่วยงานไปดำเนินการให้ถูกต้อง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์

สำเนาถูกต้อง

พิห

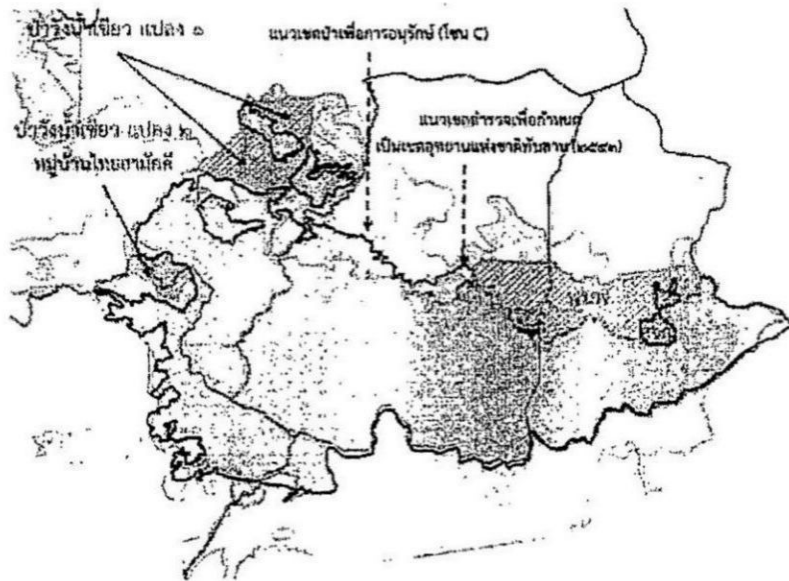
/หลักเกณฑ์...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

หลักเกณฑ์ เสนอใช้ในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกพื้นที่ป่าให้ชัดเจนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง เพื่อมิให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพิ่มเติมอีก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กอ.รมน.ภาค ๒ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๕๑๑๗/๓๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกันเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคง (โครงการ พมพ. และ โครงการ คจก.) ออกจากพื้นที่อนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติห้วยส้าน

แผนภาพแสดงบริเวณพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้าน

๔.๓ สรุปสภาพปัญหาเกี่ยวกับการทับซ้อนกันของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้าน

จากข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำร้องเรียน คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่ที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และการแสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ พบว่า ปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเกิดจากกรณีการทับซ้อนกันของพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้าน โดยสรุปดังนี้

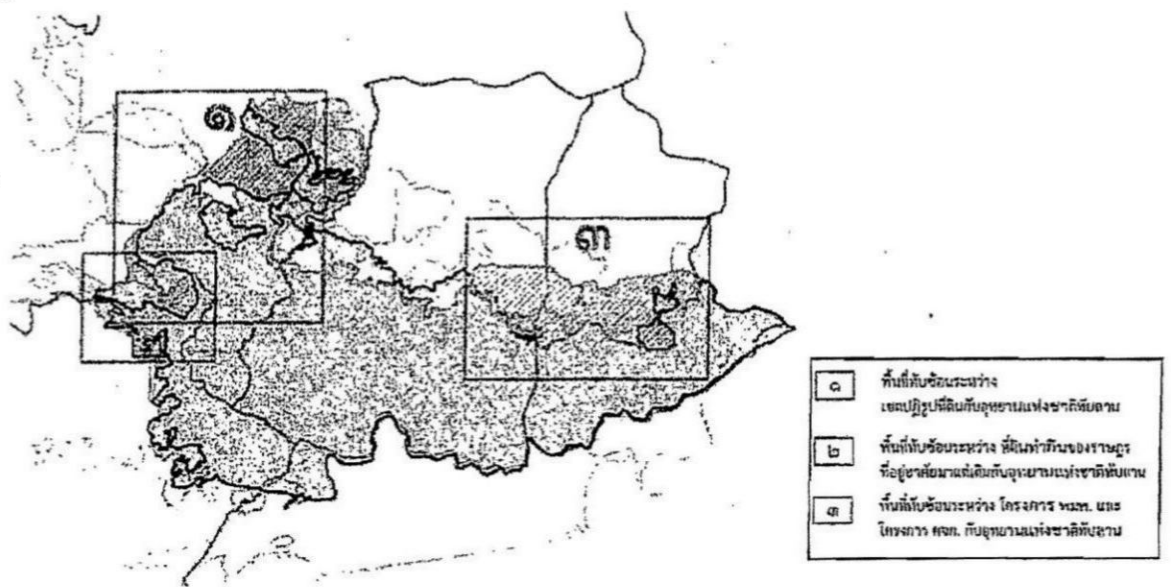
/ แผนภาพ...

สำเนาถูกต้อง

กษ

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

แผนภาพแสดงบริเวณพื้นที่ที่ทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติทับลาน

๔.๓.๑ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับอุทยานแห่งชาติทับลาน

พื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๑ และแปลง ๒ เป็นพื้นที่ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว โดยกรมป่าไม้ ส.ป.ก. และหน่วยงานด้านความมั่นคง ได้ร่วมกันสำรวจพื้นที่ และกรมป่าไม้ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. นำไป ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว แต่ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้พื้นที่บริเวณป่าสงวน แห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยมีได้มีการกันพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๑ และแปลง ๒ ออก ส่งผลทำให้มีบางส่วนของพื้นที่ดังกล่าวทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติทับลาน และ ส.ป.ก. ได้มีการออก หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) แก่ราษฎรไปแล้วบางส่วน

๔.๓.๒ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง ที่ดินทำกินของราษฎรที่อยู่อาศัยมาแต่เดิมกับอุทยานแห่งชาติทับลาน

ในพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ นอกจากจะเป็นพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้รับมอบจาก กรมป่าไม้ให้เข้าทำการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว บริเวณทั้งในและนอกพื้นที่ดังกล่าวโดยรอบยังมีการ จัดตั้งหมู่บ้านทั้งที่มีมาก่อนและหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ อาทิเช่น บ้านบุไทร และบ้านบุไผ่ ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว แต่ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งเป็นการประกาศทับซ้อนกับพื้นที่ ที่ราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาก่อน

๔.๓.๓ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงในพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม (โครงการ คจก.) กับอุทยานแห่งชาติทับลาน

พื้นที่ตามโครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เป็นพื้นที่ที่ราษฎรอยู่อาศัยทำกิน มาก่อนมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และการดำเนินการตาม

สำเนาถูกต้อง

ส.ก.

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอนงาน วนาญการ

/ โครงการ...

โครงการทั้งสองโครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ ในการจัดที่ดินทำกินให้แก่ราษฎร ได้แก่ ส.ป.ก. ที่ได้ทำการรังวัดเพื่อออกเป็นแผนที่แปลงที่ดินเพื่อประกอบ เกษตรกรรม (ส.ป.ก. / สร.๕ ก.) และมีการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) แล้วบางส่วน รวมทั้ง กรมป่าไม้ ที่ได้ออกหนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราว ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติ (สทก. ๑) ซึ่งเอกสารสิทธิดังกล่าวสามารถออกให้ได้เฉพาะในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเท่านั้น

๕. ข้อกฎหมาย

- ๕.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๕.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๕.๓ ประมวลกฎหมายที่ดิน
- ๕.๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
- ๕.๕ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
- ๕.๖ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๕.๗ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๕.๘ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
- ๕.๙ พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการประกาศกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ
 - ๕.๙.๑ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอภักดีชุมพล และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๘
 - ๕.๙.๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอ ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑
 - ๕.๙.๓ พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบล สะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และ ตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔
 - ๕.๙.๔ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๑
 - ๕.๙.๕ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๑
 - ๕.๙.๖ พระราชกฤษฎีกาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติป่าวังน้ำเขียว ป่าครบุรี ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน บางส่วนในท้องที่ตำบลจระเข้หิน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๓๒
 - ๕.๙.๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

สำเนาถูกต้อง

ที่

/ ๕.๙.๘ กฎกระทรวง...

(นายวิชา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๕.๙.๘ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓๙ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๙ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๐๕ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๑๐ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๑๑ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๑๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๑๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๙.๑๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๑๐ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๕.๑๐.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ เรื่อง การจำแนกประเภทที่ดิน

๕.๑๐.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๕ เรื่อง ขออนุมัติการกำหนดวงเงิน
งบประมาณรายจ่ายโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในเขตกองทัพภาคที่ ๒, ๓, และ ๔ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๒๖

๕.๑๐.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ เรื่อง การจำแนกประเภท
ที่ดิน จังหวัดขอนแก่น (เฉพาะแห่ง)

๕.๑๐.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ เรื่อง การจำแนกเขตการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๕.๑๐.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ เรื่อง ผลการจำแนกเขตการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติม

๕.๑๐.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ เรื่อง การแก้ไขปัญหา
อันเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการจัดที่ทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม

๕.๑๐.๗ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐

- เรื่อง มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และการบุกรุกพื้นที่
ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติในภาพรวมทั้งประเทศ

- เรื่อง มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวน
แห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีการร้องเรียน)

สำเนาถูกต้อง

กษ

/ ๕.๑๐.๘ มติคณะรัฐมนตรี...

๕.๑๐.๘ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่
ป่าไม้

๕.๑๐.๙ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและ
กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาค้าและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

๖. ข้อพิจารณา

พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายข้างต้นแล้วเห็นว่า

๖.๑ กรณีปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่

๖.๑.๑ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับอุทยานแห่งชาติห้วยลาน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ตามที่ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้พิจารณาเห็นชอบ
จำนวน ๒๙ ป่า ซึ่งมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว รวมอยู่ด้วย ต่อมา ส.ป.ก. ได้ให้ข้อมูลว่า กรมป่าไม้
ส.ป.ก. และหน่วยงานด้านความมั่นคง ได้ร่วมกันสำรวจจริงวัดและส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว จำนวน ๒ แปลง คือ พื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๑ และแปลง ๒
แต่ในการดำเนินการในพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ นั้น มีการสำรวจจริงวัดเข้ามาในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งดินสอ
ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโตน บางส่วน ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว ป่าครบุรี ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่
และป่าเขาสะโตน เป็นเขตอุทยานแห่งชาติห้วยลาน โดยมีได้มีการกันพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๑ และแปลง ๒
ออก ส่งผลทำให้มีบางส่วนของพื้นที่ดังกล่าวทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติห้วยลาน และ ส.ป.ก. ได้มีการออกหนังสือ
อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) แก่ราษฎรไปแล้วบางส่วน

จากข้อเท็จจริงข้างต้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาใน ๒ พื้นที่ ดังนี้

๖.๑.๑.๑ ส่วนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว เห็นว่า แม้พื้นที่อุทยาน
แห่งชาติจะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้แก่เกษตรกรได้ แต่การดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๑ และแปลง ๒ ในส่วนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังน้ำเขียว
ก็เป็นการดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ และวันที่ ๒๘
มิถุนายน ๒๕๒๐ อันเป็นระยะเวลาก่อนที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติดังกล่าวออกมา
ใช้บังคับ และถือเป็นการกระทำโดยหน่วยงานของรัฐซึ่งปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ออกมาเพื่อช่วยเหลือ
ราษฎรที่อยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม หากต้องดำเนินการยกเลิกเพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑
ที่ได้ออกให้แก่เกษตรกรไปแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายและไม่เป็นธรรมแก่เกษตรกรที่ได้รับ
หนังสืออนุญาตดังกล่าว ซึ่งมีความชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์จากที่ดินของรัฐดังกล่าวต่อไป ดังนั้น จึงควรที่
จะต้องยึดถือขอบเขตของที่ดินตามที่ ส.ป.ก. ได้รับอนุมัติจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ดำเนินการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำเนาถูกต้อง

๒/

/ ๖.๑.๑.๒ ส่วนที่...

๖.๑.๑.๒ ส่วนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโตน เห็นว่า แนวทางปฏิบัติทั่วไปในการดำเนินการสำรวจรังวัดและนำชี้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม เพื่อส่งมอบให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินนั้น ส.ป.ก. ต้องแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบเพื่อปฏิบัติงานไปพร้อมกัน แต่จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานของ ส.ป.ก. ยังไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่าในการดำเนินการสำรวจรังวัดและนำชี้ในครั้งนั้น เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับ กรมป่าไม้ อย่างไรก็ตาม ก่อนมีการดำเนินการสำรวจรังวัดดังกล่าว ได้ปรากฏหลักฐานจากภาพถ่ายทางอากาศ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๒๑ ว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีสภาพเสื่อมโทรมอันเกิดจากการให้สัมปทานป่าไม้ แล้วมิได้มีการปลูกทดแทน และมีร่องรอยการเข้าอยู่อาศัยทำกินของประชาชนในพื้นที่ โดยทางราชการ ได้ประกาศจัดตั้งเป็นหมู่บ้านไทยสามัคคีในพื้นที่ดังกล่าวด้วย และกรณีนี้เป็นที่รับรู้ของหน่วยงานของรัฐ และสังคมโดยทั่วไปว่า รัฐทำการอพยพราษฎรเข้าไปอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ตามยุทธศาสตร์การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ในห้วงเวลานั้น ซึ่งโดยหลักนิติธรรมแล้วย่อมต้องถือว่า ราษฎรได้อาศัยทำกิน มาก่อนที่จะประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า สภาพพื้นที่ดังกล่าว ไม่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นเหตุให้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กรมป่าไม้ (ในขณะนั้น) ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยาน แห่งชาติทับลานให้ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง โดยกันพื้นที่ดังกล่าวออกจากเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และโดยที่พื้นที่บริเวณดังกล่าวได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอยู่แล้ว ประกอบกับจากการให้ข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจุบันพื้นที่ บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นรีสอร์ท ร้านอาหาร จึงสมควรกันออกจาก เขตอุทยานแห่งชาติเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยการจัดให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายต่อไป

๖.๑.๒ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง ที่ดินทำกินของราษฎรที่อยู่อาศัยมาแต่เดิมกับอุทยานแห่งชาติ ทับลาน

บริเวณพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ ทั้งด้านในและด้านนอกพื้นที่โดยรอบ มีราษฎร บางกลุ่มเข้าอยู่อาศัยทำกินโดยจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนและหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เช่น บ้านบุไทร และบ้านบุไผ่ ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว และหมู่บ้าน ในท้องที่ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นการอยู่อาศัยทำกินมาก่อนที่จะมีการตรา พระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และโดยที่พื้นที่บริเวณดังกล่าว มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอยู่แล้ว ประกอบกับจากการให้ข้อมูลสภาพ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจุบันพื้นที่บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ เกษตรกรรม มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นรีสอร์ท ร้านอาหาร จึงสมควรกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อนำมา ดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยการจัดให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายต่อไป

สำเนาถูกต้อง

ดิว

/๖.๑.๓ พื้นที่ทับซ้อน...

๖.๑.๓ พื้นที่ทับซ้อนระหว่าง โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงในพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม (โครงการ คจก.) กับอุทยานแห่งชาติห้วยสอย

โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เป็นโครงการของรัฐที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานการอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบประวัติความเป็นมาของพื้นที่โครงการทั้งสองโครงการพบว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ราษฎรเข้าอยู่อาศัยทำกินมาก่อน มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ อีกทั้งการดำเนินการตามโครงการทั้งสองโครงการดังกล่าวก็เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีเป้าหมายที่จะให้ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในพื้นที่บริเวณดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และได้มีการเข้าสำรวจรังวัดและออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการไปแล้วบางส่วน ดังนั้น หากนำแนวนโยบายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติ คทช. เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ มาบริหารจัดการพื้นที่โครงการดังกล่าว โดยไม่ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยให้ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง พื้นที่ทับซ้อนระหว่างโครงการทั้งสองโครงการดังกล่าวกับอุทยานแห่งชาติห้วยสอยก็ยังคงมีสถานะเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งการออกหนังสืออนุญาตให้กับราษฎรในพื้นที่ป่าแต่ละประเภท จะมีขอบเขตของสิทธิและเงื่อนไขการอนุญาตตามกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภทนั้น ๆ โดยสิทธิที่ราษฎรจะได้รับตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่เท่ากับสิทธิที่จะได้รับในกรณีเป็น ส.ป.ก. ทั้งสิทธิในที่ดินสิทธิในการพัฒนาอาชีพ และการเข้าถึงแหล่งทุน นอกจากนี้จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของสิทธิในที่ดินของผู้ที่อยู่ในโครงการลักษณะเดียวกัน ทั้งผู้ที่อยู่ในจังหวัดนครราชสีมาและอยู่ในจังหวัดอื่นที่ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไปแล้ว ประกอบกับจากการตรวจสอบสภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่โครงการดังกล่าวพบว่า เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงสมควรกันพื้นที่ดังกล่าวออกจากเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

๖.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่โดยการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ข้างต้น สรุปได้ว่า ในการคัดเลือกพื้นที่เพื่อจัดตั้งอุทยานแห่งชาติห้วยสอยได้มีการนำที่ดินทำกินของราษฎรที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม และเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งประกาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ มากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย อันแสดงให้เห็นได้ว่า การกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยยังมิได้มีการสำรวจอย่างละเอียดรอบคอบก่อนกำหนดให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย อีกทั้งยังทับซ้อนกับโครงการ พมพ. และโครงการ คจก. ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐเข้าดำเนินโครงการ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของแต่ละหน่วยงานในการจัดการพื้นที่ที่มีการทับซ้อนกันดังกล่าวด้วย

สำเนาถูกต้อง

ฟ)

/ โดยที่ผ่านมา...

(นายวชิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ โดยการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมาโดยตลอด โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ กอ.รมน.ภาค ๒ กองทัพภาคที่ ๒ ได้เสนอให้กรมป่าไม้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งต่อมา กรมป่าไม้ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยออกคำสั่งราชการและอนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการสำรวจและปรับปรุงแนวเขตจนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ผลการสำรวจจริงได้พื้นที่ที่ถูกกันออกจากอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื้อที่ ๒๗๓,๓๑๐.๒๒ ไร่ และเห็นควรผนวกเป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื้อที่ ๑๑๐,๑๗๒.๕๕ ไร่ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้มีการปักหลักเขต มีคำพิกัศวาทเทียมแสดงตำแหน่งหลักเขต รวมทั้งมีการจัดทำแผนที่แนวเขตใหม่เสร็จสมบูรณ์ อันเป็นผลจากการดำเนินงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ และการปักหลักเขตนี้ถือเป็นการปักหลักเขตครั้งแรกของอุทยานแห่งชาติทับลาน แต่ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังมิได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้ตรงตามสภาพความเป็นจริง ส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับราษฎรในพื้นที่ เนื่องจากราษฎรเข้าใจว่าแนวเขตของอุทยานแห่งชาติทับลานเป็นไปตามหลักแนวเขตที่มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่รัฐยังคงยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๔

อย่างไรก็ดี แม้ปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้ดำเนินการตามนัยมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ได้มีมติเกี่ยวกับการรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) โดยในพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์นั้น ชุมชนที่ได้รับการพิจารณาต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม (อยู่มาก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) ไม่มีการจัดที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกพื้นที่ มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกิน และเป็นการให้สิทธิทำกิน มิให้เอกสารสิทธิ แต่ทั้งนี้เห็นว่าในการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ตามมติของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ดังกล่าวนั้น เป็นคนละหลักการกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่มีเหตุผลสำคัญมาจากการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ปรากฏข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ได้แก่ การที่กรมป่าไม้มิได้ทำการรังวัดและสำรวจสภาพพื้นที่จริงก่อนมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ส่งผลทำให้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับที่ดินทำกินของราษฎรซึ่งอยู่อาศัยมาแต่เดิม รวมถึงราษฎรที่ถูกจัดเข้าอยู่อาศัยตามโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับมอบนโยบายจากรัฐบาลให้ดำเนินการไม่ว่าจะเป็น ส.ป.ก. โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เหล่านี้เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ทั้งสองหลักการสามารถที่จะดำเนินการควบคู่ไปด้วยกันได้ โดยการดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติของ คทช. นั้น จะต้องดำเนินการภายใต้แนวเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ดังนั้น ประการแรกจึงต้องดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเพื่อแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ให้แล้วเสร็จก่อน โดยใช้แนวเขตที่ได้มีการสำรวจจริงวัดร่วมกันของทุกภาคส่วน

สำเนาถูกต้อง

ดี/

/ ซึ่งได้ดำเนินการ...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และตรงตามสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ ต่อจากนั้นจึงดำเนินการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและชุมชนที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งตาม กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติของ คทช.

๖.๓ ประเด็นเรื่องการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร ซึ่งมีเอกสารหลักฐานทางที่ดิน

สำหรับราษฎรรายที่มีเอกสารหลักฐานทางที่ดิน เช่น ส.ค.๑, น.ส. ๓ ก. และโฉนดที่ดิน ภายในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๖ ต้องมีได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงาน ของรัฐ” ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารสิทธิในที่ดินพื้นที่อำเภอปักธงชัย (ตำบลสะแกราช) และอำเภอครบุรี ไม่ปรากฏเหตุที่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การประกาศ เขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งจึงไม่กระทบต่อสิทธิในที่ดินของราษฎรที่มีเอกสารหลักฐานทางที่ดินแต่อย่างใด

จากข้อเท็จจริงและข้อพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในประเด็นตามที่มีการร้องเรียน แล้วเห็นว่า หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้ปฏิบัติตาม หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายแล้ว แต่เนื่องจากพื้นที่บริเวณอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งมีปัญหาการทับซ้อนกัน ของพื้นที่ตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน โดยที่แต่ละหน่วยงานต่างดำเนินการตามนโยบายของรัฐ ทั้งในเรื่องการอนุรักษ์และบำรุงรักษาพื้นที่ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ เกษตรกร ซึ่งได้ก่อให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างหน่วยงานในการจัดการพื้นที่ทับซ้อนดังกล่าว และเป็นเหตุให้ประชาชนซึ่งได้อยู่อาศัยและทำกินในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวมาก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยาน แห่งชาติห้วยขาแข้งได้รับความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรม แม้ว่าที่ผ่านมาได้ปรากฏแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย การดำเนินการสำรวจพื้นที่เพื่อปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งให้ถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริง แล้วก็ตาม แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จ หรือปรากฏแนวทางแก้ไขปัญหาคือที่เหมาะสม และสามารถจัดหรือระงับปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้แต่อย่างใด ดังนั้น เรื่องร้องเรียน ดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตาม กฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางการเสนอแนะ โดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพ ความสามารถ และอุปสรรคของหน่วยงานดังกล่าวที่จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการ แผ่นดิน ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก รายชื่อหน่วยงานของรัฐที่เข้าร่วมการประชุมหารือ)

สำเนาถูกต้อง

/ ๗. คำวินิจฉัย...

๗

(นายวิชา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๗. คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ด้วยการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้โครงการต่างๆ ของรัฐสามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าประสงค์ สามารถแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยการปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน ตามมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ คำสั่ง และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ดังต่อไปนี้

๗.๑ กรณีการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ มีข้อเสนอแนะให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยอาศัยอำนาจตามตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ยึดถือแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดร่วมกันมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓

๗.๒ ภายหลังการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามข้อ ๗.๑ แล้ว เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ของรัฐสามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าประสงค์ ประกอบกับเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

๗.๒.๑ บริเวณพื้นที่ที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน หากมีประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

๗.๒.๒ บริเวณพื้นที่ที่ถูกกันออกหรือเพิกถอนจากเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

๗.๒.๒.๑ บริเวณพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ ในส่วนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน

(๑) ให้ กรมป่าไม้ ดำเนินการดังนี้

- รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณดังกล่าว
- รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติยกเลิกพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ในพื้นที่บริเวณดังกล่าว
- จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการ

สำเนาถูกบันทึกไว้ที่ต้นเพื่อเกษตรกรรม

๗

/ (๒) หลังดำเนินการ...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(๒) หลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

๗.๒.๒.๒ บริเวณที่ดินทำกินของราษฎรที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม

เนื่องจากพื้นที่บางส่วนมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่บางส่วนยังมีสถานะเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ร่วมอยู่ด้วย

กรณีพื้นที่ดังกล่าวมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ

(๑) ให้ กรมป่าไม้ ดำเนินการดังนี้

- รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณดังกล่าว

- จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) หลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

กรณีพื้นที่ดังกล่าวถูกจำแนกให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ร่วมอยู่ด้วย

(๑) ให้ กรมป่าไม้ ดำเนินการดังนี้

- รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มียกเลิกพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ในพื้นที่บริเวณดังกล่าว

- จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) หลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

กรณีพื้นที่ที่ไม่มีสถานะเป็นป่าตามกฎหมาย ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

สำเนาถูกต้อง

/ ๗.๒.๒.๓ บริเวณ...

ว.ค.

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๗.๒.๒.๓ บริเวณพื้นที่โครงการ พมพ. และโครงการ คจก.

เนื่องจากพื้นที่โครงการดังกล่าวยังคงมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อีกทั้งยังมีสถานะเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของทั้งสองโครงการที่จะให้ประชาชนได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในพื้นที่บริเวณดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

(๑) ให้ กรมป่าไม้ ดำเนินการดังนี้

- รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อยกเลิกกระทรงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณโครงการดังกล่าว
- รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติยกเลิกพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ในพื้นที่บริเวณโครงการดังกล่าว
- จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณโครงการดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) หลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าวให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

ในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะข้างต้นให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย แล้วรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ ให้แจ้งต่อผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์
(วิทวัส รชตะนันทน์)
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

บุรณัฐ ฐาปนกุลย์
(นายบุรณัฐ ฐาปนกุลย์)
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สมศักดิ์ สุวรรณสุจริต
(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำเนาถูกต้อง
ให้

(นายวชิรา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๙๐๖.๗๐๕/ ๒ ๖ ๖ ๒ ๕

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

รับทั่วไปที่ ๑๐๕๙/๒, ๖๕๖๒

เรื่องร้องเรียนที่ ๒๒๖, ๖๕๖๒

วันที่ ๕ ธันวาคม, ๒๕๖๒

ผู้รับคชช. วิจิตรธรรม ๙๙.๖

๔๐๐๖๒

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

๒ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สส.๒/
เลขที่รับ ๓๑/๒๘
วันที่ 4/11/๒๕๖๒
เวลา 1450

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรียน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๑๕๔๘ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

๒. สำเนาคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓๗๘๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ส่งสำเนาคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๒๒๑-๑๒๒๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรในอำเภอด่านช้าง อำเภอบึงสามพัน อำเภอศรีนครินทร์ และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาและดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย แล้วรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ ให้แจ้งต่อผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว นั้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนว่าได้พิจารณาข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินให้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ยึดถือแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดร่วมกันมาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ ข้อ ๗.๑) และภายหลังการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานแล้ว บริเวณพื้นที่ที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติหากมีประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการแก้ไขโดยพิจารณาอนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) (คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ ข้อ ๗.๒/๗.๒.๑) แล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีผลกระทบต่อการใช้ที่ดินเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย เนื่องจากอุทยานแห่งชาติทับลาน ได้ลงทะเบียนเป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่อ

สำเนาถูกต้อง

ให้

ได้รับ...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ได้รับการลงทะเบียนเป็นมรดกโลกแหล่งที่ ๕ ของไทยและเป็นอันดับ ๒ ของมรดกทางธรรมชาติของไทย เมื่อครั้งประชุมวันที่ ๑๐-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๘ เมืองเดอร์บัน ประเทศอัฟริกาใต้ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดงใหญ่ มีพื้นที่จำนวน ๓,๘๗๔,๘๖๓ ไร่ หรือ ๖,๑๕๕ ตารางกิโลเมตร การที่มีพื้นที่ลดลงจำนวน ๖๔,๔๐๔.๓๘ ไร่ จะมีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลกกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่

๒. การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าว เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลาน มีการจับกุมดำเนินคดีโดยใช้มาตรา ๑๖ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จำนวน ๔๔๒ คดี รวมเนื้อที่ ๑๑,๐๖๘ - ๐ - ๑๙ ไร่ ซึ่งคดีต่างๆ อยู่ในขั้นตอนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีในชั้นศาลยุติธรรม

๓. การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแนวเขตที่ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดร่วมกันมาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเส้นแนวเขตที่สำรวจจริงวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บางช่วงมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีการจับกุมดำเนินคดี อีกทั้งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากมีผู้ได้รับผลจากการพิจารณาอยู่หลายกลุ่ม และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกิดปัญหาความขัดแย้งมากมาย ประกอบกับในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการจับกุมดำเนินคดีบุกรุก เนื่องจากมีการเปลี่ยนสภาพจากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นรีสอร์ท หรือบ้านพักตากอากาศของกลุ่มนายทุน ซึ่งหากมีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน อาจจะมีผลเสียต่อทางราชการได้ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้ยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๔. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ในการดำเนินการตามนโยบายมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ตามพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) โดยในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ในพื้นที่เป้าหมายกลุ่มที่ ๔ ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ทั้งก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง การแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่งจึงต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติภายใต้กรอบเวลา

สำเนาถูกต้อง

๒)

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ตามมติ...

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ ในภาพรวมทั่วประเทศ

๕. ในส่วนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีคำสั่ง ที่ ๓๗๘๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคัดค้านการทับซ้อนกันระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจงคล้าย วรพงศธร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๕๖๑
โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๔๘๐๕

สำเนาถูกต้อง

(นายวชิรา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

วันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๑๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้มาประชุม

๑. นายโชติ ตราชู

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะกรรมการ

๒. นายนิพนธ์ โชติบาล

รักษาการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรรมการ

๓. นายอาทิตย์ กุหลาบเพชร

ผู้แทนกรมการปกครอง

กรรมการ

๔. นายสมศักดิ์ การฉวี

ผู้แทนกรมที่ดิน

กรรมการ

๕. นางรทยา จันทรทิพย์

กรรมการ

๖. นางสาวตรชนี เอ็มพันธุ์

กรรมการ

๗. นายสุรเชษฐ์ เชษฐมาล

กรรมการ

๘. นายบุญเรือง สายศร

กรรมการ

๙. นายวิจิต พัฒนโกศัย

กรรมการ

๑๐. นายชำนาญ พงษ์ศรี

กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายสนิท อักษรแก้ว

กรรมการ

๒. นายไพรัตน์ ธารไชย

กรรมการ

๓. นายชลธิศ สุรัสวดี

กรรมการ

๔. นายมาโนช การพนักงาน

กรรมการ

๕. นายสรวรณ รักชาติ

กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. นายสมิคร ดอนนาปี

ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

๒. นายณรงค์ มหรรณพ

ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

๓. นายบุญเกิด รุ่งแสงแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

๔. นายยุทธชัย ปัทมสนธิ

ผู้อำนวยการกองนิติการ

๕. นายนิรันดร์ มุกดาสร

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗

๖. นายมนัส มานะบุตร

แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑

๗. นายเทวินทร์ มีทรัพย์

แทนผู้อำนวยการสำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง

สำเนาถูกต้อง

7/11

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๘. นายนวกฤต...

(นายเกริกพิमान)

นายชำนาญ

(นายสุรพล เกริกพิमान)

นายตำรวจสวรสภททท

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

๘. นายนวกฤต เห่งกระโทก	หัวหน้าอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน
๙. นายชาญวิทย์ กันยา	กองนิติการ
๑๐. นายบุญสม ศรีวัฒนพันธุ์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา)
๑๑. นายนที บินทวีหค	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ (พิษณุโลก)
๑๒. นายเจริญ ทิทัศ	สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
๑๓. นางสาววันทนี คงทัต	สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
๑๔. นายชัยยุทธ คุณชมภู	ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร
	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๑๕. นายนครินทร์ สุทธิโต	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๑๖. นางสาวจันทร์เพ็ญ เนียมหอม	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๑๗. นายสิริพงษ์ ชูเสน	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๑๘. นายไชยเขตตา สุวรรณทัต	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๑๙. นางอุษณีย์ กันทพงษ์	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๒๐. นางสาวเนตรดาว ยอดพระพรหม	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๒๑. นางสาวจุฑาทิพย์ ปัดสำราญ	สำนักอุทยานแห่งชาติ
๒๒. นางสาวธันยากรณ์ ศรีเกษตรรินทร์	สำนักอุทยานแห่งชาติ
<u>กรมชลประทาน</u>	
๒๓. นายสมเกียรติ ประจักษ์วงษ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการ
๒๔. นายเกื้อศักดิ์ ทาทอง	หัวหน้ากลุ่มสิ่งแวดล้อมโครงการ
๒๕. นางสาวพรศิริ คณะใหญ่	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒๖. นายมหิทธิ วงศ์ษา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๒๗. นายปรัชญา ฉายวัฒนา	วิศวกรโยธาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ประธานกล่าวเปิดการประชุมและได้มอบให้ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ (นายสมศร ดอนนาปี) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

~~เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖~~

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๑๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักอุทยานแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

สำเนาถูกต้อง

๗๗

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

มติคณะ...

(นายวิชิต นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุพล เกริกพินาน)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อโปรดพิจารณา รายละเอียดตามหนังสือสำนักอุทยานแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๑๐.๑๒๒/๔๓๖๐, ๔๓๖๒ และ ๔๓๖๔ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ โดยนายสุรเชษฐ์ เชษฐมาลี กรรมการอื่นในคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้ประสานงานขอแก้ไขรายงานการประชุมฯ หน้าที่ ๒๕ ในระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการปรับแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง ติดตามผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ในระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมท้องที่การปกครองที่ตกหล่นในพระราชกฤษฎีกากำหนดอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

เรื่องเดิม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมตำบลที่ตกหล่นในพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่เป็นอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า พร้อมกับแก้ไขชื่อและเขตท้องที่การปกครองให้ครบถ้วนถูกต้องในคราวเดียว

มติที่ประชุม เห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมตำบลที่ตกหล่นในพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า พร้อมกับแก้ไขชื่อและเขตท้องที่การปกครองให้ครบถ้วนถูกต้องในคราวเดียว

ความคืบหน้าการดำเนินการ

อยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกา เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

โดยคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้เกิดผลบังคับใช้ตามกฎหมายครอบคลุมพื้นที่ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จึงให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเร่งรัดจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

เรื่องที่ ๔.๒ กรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไม้รี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เรื่องเดิม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติให้ความเห็นในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน บางส่วน ในท้องที่ตำบลจริม ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๑๔๐ ไร่ และในท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่ รวมเนื้อที่ ๑,๗๖๕ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไม้รี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำเนาถูกต้อง

๗๔

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

มติที่ประชุม...

(นายวิจิตร นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกพิมาน)
นายช่างสำรวจชำนาญงาน

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)
พลตำรวจตำรวจจราจร

มติที่ประชุม ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพื้นที่ กรณีกรมชลประทาน
ขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
โดยให้นายสุรเชษฐ์ เชษฐมาลี เป็นประธานอนุกรรมการ และให้พิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ
แล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณาเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ พร้อมเอกสารหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ความคืบหน้าการดำเนินการ

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณา กรณีกรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ
ลำน้ำน่าน ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งฝ่ายเลขาฯ ได้นำความเห็นของ
คณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณากรณีกรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน
ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เสนอในการประชุมครั้งนี้ ในระเบียบวาระที่
๔ เรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๒

เรื่องที่ ๔.๓ กรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว
เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองขลุง

เรื่องเดิม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ
พิจารณาให้ความเห็นในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว บางส่วน ในท้องที่ตำบลเกวียนหัก อำเภอขลุง
จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๖๕ - ๑ - ๓๔.๖๐ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองขลุง

มติที่ประชุม ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมตรวจสอบพื้นที่ กรณีการเพิกถอน
อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว บางส่วน ในท้องที่ตำบลเกวียนหัก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เพื่อให้กรมชลประทาน
ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองขลุง โดยให้นายมานิช การพนักงาน เป็นประธานอนุกรรมการ และให้พิจารณาบุคคลเพื่อแต่งตั้ง
เป็นอนุกรรมการ แล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณาเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ พร้อมเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ความคืบหน้าการดำเนินการ

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณา กรณีกรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว
เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองขลุง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีการประชุม ศึกษาดูงาน และตรวจสอบ
สภาพบริเวณพื้นที่ที่จะก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองขลุง ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว จังหวัดจันทบุรี
ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ ได้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ให้กรมชลประทานร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวบรวมเอกสาร
หลักฐานแปลงที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลีว ส่งให้กรมที่ดิน (สำนักจัดการที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาแยกขลุง)
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการออกเอกสารสิทธิที่ดิน แล้วส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

๒) ให้กรมชลประทานร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจัดทำ
แผนมาตรการในการฟื้นฟูและการป้องกันเพื่อรองรับการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองขลุงทั้งในระยะการก่อสร้าง

สำเนาถูกต้อง
ภายหลังการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองขลุง

ที่

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๓) ให้กรม...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนทรัพยากร

(นายสรพล เกริกพิธาน)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมใหญ่)

นางสาวสำราญจำเริญ

๓) ให้กรมชลประทานเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบการเวนคืนที่ดิน รวมทั้งพื้นที่ที่คาบเกี่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการตรวจสอบความถูกต้องของการออกเอกสารสิทธิในที่ดินจากสำนักงานจัดการที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาแยกขลุ้ง

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑) เนื่องจากการตรวจสอบความถูกต้องของการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๖๑ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ได้บัญญัติว่าการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนออกสภารายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขได้ ดังนั้น หากผลการตรวจสอบพบว่าเอกสารหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ออกนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถเพิกถอนหรือแก้ไขได้

๒) สำหรับการดำเนินการก่อนระยะก่อสร้าง ในการจ่ายค่าเวนคืนหรือค่าชดเชยควรมีการแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะดังนี้

๒.๑) สำหรับราษฎรที่มีเอกสารสิทธิที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จ่ายค่าเวนคืนแก่ราษฎร

๒.๒) สำหรับราษฎรที่มีเอกสารสิทธิที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้กรมชลประทานจ่ายค่าเวนคืนหรือจ่ายค่าชดเชยแก่ราษฎร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

๒.๓) สำหรับราษฎรที่ครอบครองที่ดินในบริเวณพื้นที่ส่อแหลมต่อการบุกรุกพื้นที่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เห็นควรให้กรมชลประทานจัดตั้งงบประมาณสำหรับจ่ายค่าเวนคืนหรือค่าชดเชยให้แก่ราษฎรในกลุ่มนี้เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และขอให้กรมชลประทานใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาเป็นแบบอย่างไปปรับใช้ในการขอใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติอื่นๆ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและไม่เกิดปัญหาในภายหลัง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ ศาลปกครองนครราชสีมาส่งคำสั่งเรียกให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดทำคำให้การ (คดีระหว่าง นายคมสัน แซ่มช้อย ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องคดีปกครองกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับพวก รวม ๘ ราย)

๑. เรื่องเดิม

ศาลปกครองนครราชสีมา มีคำสั่งเรียกถึงคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ให้ทำคำให้การคดีปกครอง หมายเลขดำที่ ส.๗/๒๕๕๖ (คดีระหว่าง นายคมสัน แซ่มช้อย ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ที่ ๒ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓ ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา) ที่ ๔ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง-๕ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ ๖ เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๗ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๘) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับคำสั่ง

๒. รายละเอียดเรื่องที่เสนอพิจารณา

๒.๑ นายคมสัน แซ่มช้อย ผู้ฟ้องคดี มีความประสงค์ที่จะฟ้องคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่ามีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔ มาตรา ๕ และ

สำเนาถูกต้อง ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ละเลยต่อหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลและรักษาพื้นที่
7/11
(นายวิชา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ
(นายสุรพล เกียรติमान)

สำเนาถูกต้อง อุทยาน...
(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)

อุทยานแห่งชาติทับลาน ตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยปล่อยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ (เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ (ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา) นำที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานไปออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่เกษตรกรจำนวนมาก

๒.๒ สำนักอุทยานแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๑๒๒/๔๑๙๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ เรียนตุลาการศาลปกครองนครราชสีมาขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ๔๕ วัน นับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามคำสั่งข้างต้น

๒.๓ สำนักงานศาลปกครองนครราชสีมา มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ๔๕ วันนับแต่วันครบกำหนดเดิม และคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคณะกรรมการที่ใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย ซึ่งประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อในคำให้การ คำชี้แจง ใบมอบฉันทะหรือคำขออื่นใดต่อศาลแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ หากไม่มีการมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังนั้นหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประสงค์จะมอบอำนาจให้ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือบุคคลใดเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดทำใบมอบอำนาจที่ลงลายมือชื่อของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทุกคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่ง โดยให้ระบุถึงการมอบอำนาจให้ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือบุคคลใดเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือบุคคลนั้นลงลายมือชื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดี โดยมีบุคคลอื่นไม่น้อยกว่าสองคนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมทั้งแนบสำเนาบัตรแสดงตนที่ออกโดยทางราชการของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบที่รับรองสำเนาถูกต้อง

(๒) ส่งสำเนารายงานการประชุมที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติมอบอำนาจให้ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือบุคคลใดเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยให้รับรองสำเนาถูกต้อง แล้วจัดส่งศาลพร้อมกับคำให้การ

๒.๔ สำนักอุทยานแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๑๒๒/๔๘๗๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรียนตุลาการศาลปกครองนครราชสีมาตามที่ได้รับคำสั่งเรียกให้คำให้การ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งครบกำหนดยื่นคำให้การตามคำสั่งศาลดังกล่าว ในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๖ และศาลปกครองนครราชสีมาได้โปรดขยายระยะเวลายื่นคำให้การไปอีก ๔๕ วัน โดยครบกำหนดต้องคำให้การยื่นต่อศาลภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงขอศาลได้โปรดขยายระยะเวลายื่นคำให้การไปอีก ๔๕ วัน นับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามคำสั่งอนุญาตดังกล่าวข้างต้น

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักอุทยานแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงขอเสนอที่ประชุมโปรดพิจารณามอบอำนาจให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกขิมา)

(นายเกษมพงษ์ เขื่อนไพบูลย์)

คณะกรรมการ...

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

(๑) เนื่องจากในคำสั่งเรียกฯ ของศาลปกครองนครราชสีมา มิได้ระบุช่วงเวลาในการฟ้อง ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติชุดใด และประกอบโดยใครบ้าง ดังนั้น คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติชุดปัจจุบัน จึงมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณากรณีดังกล่าว

(๒) ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติว่าคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีหน้าที่ให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ รวมถึงเรื่องที่รัฐมนตรีปรึกษา ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจจึงเป็นรัฐมนตรี มิใช่เป็นการตัดสินใจของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น การฟ้องดังกล่าวจึงเป็นการฟ้องที่ไม่สอดคล้องตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

(๓) ในคำฟ้องของ นายคมสัน แซ่มะซ้อย หน้า ๓ ได้อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีและประชาชนซึ่งเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในตำบลวังน้ำเขียว จึงมีสิทธิได้ใช้ประโยชน์และได้รับประโยชน์จากคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพของอุทยานแห่งชาติทับลานตามสิทธิซึ่งได้รับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิในการเก็บพืช ผัก ผลไม้ หรือของป่าในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเพื่อการดำรงชีพ อันถือเป็นสิทธิในการได้ใช้ประโยชน์และได้รับประโยชน์จากคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพของอุทยานแห่งชาติตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้ แต่ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มิได้ให้สิทธิแก่ราษฎรในการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จึงเห็นควรให้มีการทำความเข้าใจให้ผู้ฟ้องเข้าใจในการปฏิบัติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่

มติที่ประชุม

เห็นชอบให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีนี้ แทนคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

เรื่องที่ ๔.๒ รายงานผลการตรวจสอบและพิจารณาของคณะอนุกรรมการ กรณีกรมชลประทาน ขอใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กรมชลประทานมีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๗/ป ๒๐๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ยื่นคำขอใช้พื้นที่ภายในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน ในท้องที่ตำบลจรม ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๑๔๐ ไร่ และในท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่ รวมเนื้อที่ ๑,๗๖๕ ไร่ เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ในระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๒ ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบและพิจารณา กรณีกรมชลประทานขอใช้พื้นที่บางส่วนในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน ดำเนินโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อทบทวนความเสียหายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่านและป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งมาตรการแก้ไขปัญหามาและผลกระทบในพื้นที่จริง แล้วให้นำเสนอผลการพิจารณา พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ทราบและพิจารณาในคราวประชุมครั้งต่อไป

สำเนาถูกต้อง

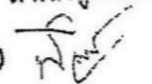
(นายวิชา นาวาศิริพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกขิมา)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมใหญ่)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

๑.๓ คณะกรรมการ...

๑.๓ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและพิจารณา กรณีกรมชลประทานขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ลำน้ำน่าน ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

๑) นายสุรเชษฐ์ เชษฐมาส	ประธานอนุกรรมการ
๒) นางรตยา จันทะเทียร	อนุกรรมการ
๓) นายวิเชต พัฒนโกศัย	อนุกรรมการ
๔) นายไพรัตน์ ธารไชย	อนุกรรมการ
๕) นายชัยยุทธ คุณชมภู	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร สำนักอุทยานแห่งชาติ	
๖) นายนิรันดร์ มุกดาออย	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ (พิษณุโลก)	
๗) นายวรกฤต เห่งระโท	อนุกรรมการ
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน	
๘) นางสาวตรชนนี เอ็มพันธุ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๙) นางสาวจันทร์เพ็ญ เนียมหอม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักอุทยานแห่งชาติ	

๒. รายละเอียดเรื่องที่เสนอพิจารณา

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและพิจารณาชุดดังกล่าว ได้เดินทางไปตรวจสอบและพิจารณาสภาพบริเวณพื้นที่ที่จะก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดแพร่ ในระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ โดยมีเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แก่ นายวิรัช จตุพนพร ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ (พิษณุโลก) นายจันทร์รอง วงศ์วาน ผู้อำนวยการส่วนประสานงานโครงการพระราชดำริ เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ได้แก่ นายธีระ อัสระกุล ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง ๑๒ นายมหิทธิ วงศ์ษา สำนักบริหารโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการตรวจสอบและประชุม ซึ่งผลสรุปได้ดังนี้

๑) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความเป็นมาโดยสรุปดังนี้

๑.๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี พร้อมระบบคันน้ำ ระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามหนังสือสำนักพระราชดำริที่ รล ๐๐๐๕๕/๑๔๔๕๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ โดยเป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดความจุ ๓๓.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ๒,๖๕๖ ไร่ ความยาวสันเขื่อน ๔๔๐ เมตร ส่วนสูงที่สุด ๕๕ เมตร อาคารระบายน้ำสันควบคุมน้ำด้วยฝายสันนวม (Ogee Channel Spillway) ความยาวสันฝาย ๑๐๐ เมตร ระบายน้ำสูงสุด ๒๑๖.๘๓ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที อุโมงค์ผันน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒.๕๐ เมตร ความยาว ๑,๘๕๐ เมตร อาคารท่อส่งน้ำลงลำน้ำเดิมเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๕๐ เมตร ส่งน้ำได้ ๒๐.๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ระบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวม ๒๐๐ กิโลเมตร ระยะเวลาดำเนินการ ๘ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๑)

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๑.๒) เหตุผล...

(นายวิชา นาวาศิริพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ
(นายสุรพล เกริกิหมาน)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬส)

๑.๒) เหตุผลความจำเป็น

เนื่องจากพื้นที่แปลงอพยพราษฎรจากพื้นที่น้ำท่วมเหนือเขื่อนสิริกิติ์ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๙,๕๐๐ ไร่ สภาพภูมิประเทศมีความสูงต่ำแตกต่างกันมาก มีพื้นที่ขนาดใหญ่ ใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคจากระบบท่อส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำของเขื่อนสิริกิติ์ซึ่งเป็นท่อซีเมนต์ไยหิน ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ส่งน้ำได้ ๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีสภาพชำรุดทรุดโทรม แฉก และรั่วซึมเสมอ สูญเสียน้ำ ค่าซ่อมบำรุงรักษาสูง ไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งน้ำได้เพียง ๒,๕๐๐-๕,๐๐๐ ไร่ จึงทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภครุนแรงช่วงฤดูแล้ง และไม่มีน้ำเพื่อการเกษตร

๑.๓) ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

๑.๓.๑) ช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่แปลงอพยพที่ได้เสียสละที่ดินเพื่อก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ และเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำมานานกว่า ๔๐ ปี ครอบคลุมพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลจริม ตำบลหาดลำ ตำบลท่าปลา ตำบลร่วมจิต ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา และตำบลวังดิน ตำบลหาดงิ้ว ตำบลบ้านค่าน ตำบลแสนตอ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ๖๐ หมู่บ้าน ๖,๘๕๖ ครอบครัวยุทธศาสตร์ ๒๔,๕๐๑ คน (ข้อมูลปี ๒๕๕๑)

๑.๓.๒) บรรเทาปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำน่าน โดยสามารถตัดยอดน้ำที่จะไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ ได้จำนวน ๗๓.๗ ล้านลูกบาศก์เมตร

๑.๔) ขอบเขตการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างห้วยงานและอ่างเก็บน้ำรวมเนื้อที่ ๓,๓๒๕ ไร่ ประกอบด้วย

๑.๔.๑) เขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน รวมเนื้อที่ ๑,๗๖๕ ไร่ แบ่งเป็น ท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่ และท้องที่ตำบลจริม ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๑๔๐ ไร่

๑.๔.๒) เขตป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา (อุตรดิตถ์) รวมเนื้อที่ ๑,๕๖๐ ไร่ ประกอบด้วย เขตป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา (อุตรดิตถ์) เนื้อที่ ๑,๑๑๗ ไร่ เขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เนื้อที่ ๑๓๐ ไร่ และเขตป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา (อุตรดิตถ์) เพิ่มเติม เนื้อที่ ๓๑๓ ไร่

๑.๕) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบรายงานการศึกษาทบทวนรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี จังหวัดอุตรดิตถ์ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

๑.๖) คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุตรดิตถ์ และขออนุมัติผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีในการขอใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ

๑.๗) งานจ้างก่อสร้างเขื่อนห้วยงานฯ สัญญาจ้างเลขที่ กจ.๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ บริษัทกิจการร่วมค้า เอสเค ๑ เป็นผู้รับจ้าง ราคาก่อสร้าง ๑,๑๙๓,๑๑๙,๔๘๐ บาท ระยะเวลาดำเนินการ ๑,๔๔๐ วัน เริ่มอายุสัญญา ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ สิ้นสุดอายุสัญญา ๙ เมษายน ๒๕๕๙

๒) คณะอนุกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๒.๑) เนื่องจากสภาพป่าเหนืออ่างเก็บน้ำของโครงการฯ ทั้งในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน และป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวามีลักษณะค่อนข้างเสื่อมโทรมเป็นหย่อมกว้างเกือบทั่วพื้นที่ลุ่มน้ำ และมีแนวโน้มสูงว่าป่าต้นน้ำที่เหลืออยู่ขณะนี้ จะไม่สามารถกักเก็บน้ำฝนหล่อเลี้ยงอ่างเก็บน้ำในปริมาณที่กรมชลประทานสามารถใช้น้ำได้ จึงเสนอแนะให้มีการฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำเหนืออ่างเก็บน้ำ ทั้งในเขตอุทยานแห่งชาติและ

สำนักงานกสิกรรม

๙/๗

สำนักงานกสิกรรม

๙/๗

(นายวิชา นาวาสรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกพิณาน)

สำนักงานกสิกรรม

ป่าสงวน...

(นายเกษมพงษ์ เขื่อนไพบูลย์)

๒.๓) เพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และสัตว์น้ำ ได้รับการปกป้องรักษาตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงควรกำหนดเป็นเงื่อนไขว่า ภายหลังจากก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแล้วเสร็จ ขอให้กรมชลประทานส่งคืนพื้นที่อ่างเก็บน้ำให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายใน ๖ เดือน เพื่อผนวกกลับคืนเป็นอุทยานแห่งชาติ และจะต้องไม่อนุญาตให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด เข้าไปสร้างแพพักปล่อยหรือเผาเลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์ป่า หรือทำกิจกรรมใดที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเดิม โดยเด็ดขาด

๒.๕) ในการนำเสนอเรื่องเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณารั้งต่อไป
ขอให้นำเสนอให้เห็นสภาพพื้นที่ลุ่มน้ำรั้งลุ่มน้ำว่ามีลักษณะอย่างไร เพื่อให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้
ทราบและเข้าใจในภาพรวมเชิงพื้นที่

๓.๑) แผนงานฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

๓.๓) แผนงานแหล่งอาหารสัตว์ป่า

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรพล เกียรติพานิช)
นายช่างสำรวจชำนาญงาน

๒. เมื่อดูก็ต้อง

๓. ข้อเสนอ...

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหบลย์).

การแปลคำกริยา

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เนื่องจากการก่อสร้างห้วยน้ำอ่างเก็บน้ำและการใช้พื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติ จำเป็นต้องมีการเข้ายึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถางหรือเผาป่า และทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วยท่วมท้น หรือปิด หรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติ อันเป็นการกระทำที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ อนุญาตให้กระทำได้ หากมีความจำเป็นอย่างยั้งก็จะต้องเพิกถอนพื้นที่ที่ทำการก่อสร้างออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ โดยกระทรวงพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๗ เสียก่อน ทั้งนี้ เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง กรมชลประทานขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่หอย เรื่องเสร็จที่ ๔๔๖/๒๕๔๖ ลงพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตัววันที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑/๐๒๕๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖

จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน บางส่วน ในท้องที่ตำบลจริม ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๑๔๐ ไร่ และในท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่ รวมเนื้อที่ ๑,๗๖๕ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแผนงานและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานในการฟื้นฟูและดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ซักถามข้อเท็จจริงและร่วมกันพิจารณา โดยได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑) จากข้อมูลพบว่าอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีสามารถกักเก็บน้ำได้เพียง ๗๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีปริมาณน้ำน้อย จึงเป็นห่วงว่าปริมาณของน้ำที่จะส่งให้แก่ราษฎรเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และการเกษตรกรรม จะมีปริมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากจะต้องกันปริมาณน้ำน่านอ่างไว้ เมื่อถึงฤดูแล้งบริเวณดังกล่าวจะกลายเป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์ จึงเห็นควรให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ (พิษณุโลก) จัดทำแผนฟื้นฟู ป่า ป้องกัน ดูแลพื้นที่ และแผนอื่นๆ ที่มีความจำเป็นต่อการฟื้นคืนสภาพพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำรี ให้ฟื้นคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้ งบประมาณในการดำเนินการตามแผนให้ขอรับการสนับสนุนจากกรมชลประทาน

๒) ให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ดำเนินการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับคนในท้องถิ่น ว่าในช่วงฤดูแล้งอาจจะมีย่านน้อย โดยเฉพาะช่วงแรก ที่ป่ายังไม่สมบูรณ์ และรณรงค์ให้ราษฎรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการช่วยกันฟื้นฟูป่า และดูแลรักษาป่า โดยการสร้างแรงจูงใจส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน อนุรักษ์โดยชุมชน พร้อมทั้ง มีการฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยทำการเกษตรปลอดสารพิษ ซึ่งเมื่อราษฎรมีอาชีพที่มีความมั่นคง การบุกรุกเข้าไปในพื้นที่อุทยานแห่งชาติก็จะลดน้อยลง นำไปสู่การจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน

๓) เพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และสัตว์น้ำได้รับการดูแลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงควรกำหนดเงื่อนไขว่าภายหลังจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีแล้วเสร็จ ขอให้กรมชลประทาน ส่งคืนพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายใน ๖ เดือน และเมื่อผนวกกลับให้เป็นอุทยานแห่งชาติแล้ว จะต้องไม่อนุญาตให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเข้าไปเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือสัตว์ป่า หรือทำกิจกรรมใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ

สำเนาถูกต้อง

๗/

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๔) ขอให้...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ
(นายสุรพล เกริกิณมาน)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพบูลย์)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

๔) ขอให้กรมชลประทานปฏิบัติตามแผนมาตรการติดตามตรวจสอบ และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเคร่งครัด

๕) ควรเพิ่มมาตรการป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ โดยการจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ พร้อมเรือตรวจการณ์ และจัดทำแผนการจ้างพนักงานลาดตระเวนในช่วงระยะเวลาการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ เพื่อช่วยในการป้องกันดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ

๖) สำหรับการการจัดตั้งงบประมาณขอเสนอคณะรัฐมนตรีให้อนุมัติเพิ่มเติมตามแผนที่รองรับภายหลังจากก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ หากกรมชลประทานคาดว่าจะไม่ได้รับงบประมาณตามที่ได้วางแผน จึงเห็นควรให้มีการตั้งงบประมาณไว้ล่วงหน้า หรือให้ดำเนินการตามแผนที่จะสามารถดำเนินการได้ก่อนในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และหากมีแผนงานที่ยังไม่ได้ดำเนินการก็ให้จัดตั้งเสนอแผนในปีงบประมาณต่อไป เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้

๗) สำหรับการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนมาตรการที่กำหนดไว้ เห็นควรให้กรมชลประทานเขียนเรื่องเสนอลักษณะเป็นงบประมาณผูกพัน พร้อมกับการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

๘) สำหรับการจะจัดตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติภายหลังจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามแผนมาตรการฟื้นฟูและดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ควรมีการระบุขีดตำแหน่ง เพื่อให้ทราบถึงที่ตั้งและบริเวณในการก่อสร้างแบบแปลนหน่วยพิทักษ์ ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ โดยมอบให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ลงขีดตำแหน่งในแผนที่และส่งให้กรมชลประทานจัดทำคำขอสันนิษฐานงบประมาณต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน บางส่วน ในท้องที่ตำบลจริม ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๑๔๐ ไร่ และในท้องที่ตำบลซ้อแสด อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ เนื้อที่ ๒๒๕ ไร่ รวมเนื้อที่ ๑,๓๖๕ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีเงื่อนไขว่า ภายหลังจากก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแล้วเสร็จให้คืนพื้นที่ดังกล่าวให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติอีกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อบูรณาการพื้นที่ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ต่อไป และให้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ

เรื่องที่ ๔.๓ การพิจารณาอนุญาตโครงการทบทวนผลการศึกษาอ่างเก็บน้ำห้วยสะโดน จังหวัดสระแก้ว

๑. เรื่องเดิม

กรมชลประทาน มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๒๖/๑๐๖๔๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ส่งคำขออนุญาตเข้าไปทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เรื่อง "โครงการทบทวนผลการศึกษาอ่างเก็บน้ำห้วยสะโดน จังหวัดสระแก้ว" ณ อุทยานแห่งชาติตาพระยา โดยมี นายอุดมสุข สุรชาติธำรงรัตน์ เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยระยะเวลาศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เพื่อให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา

สำเนาถูกต้อง

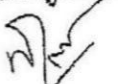
(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกียรติพินาน)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษมพงษ์ เขื่อนใหญ่)

๒. รายละเอียด...

๒. รายละเอียดเรื่องที่เสนอพิจารณา

๒.๑ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช ได้ตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุญาต และส่งเรื่องการขออนุญาตดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการศึกษาวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าไม้ (ศวป.) ที่เกี่ยวข้องจำนวน ๕ ท่าน พิจารณาประเด็นทางวิชาการเกี่ยวกับการเก็บตัวอย่าง การป้องกัน การคุ้มครอง ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรพันธุกรรม และการดำเนินการจะมีผลกระทบและทำความเสียหาย ต่อทรัพยากรนั้นๆ มากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้กำหนดเป็นเงื่อนไขประกอบการอนุญาตตามหนังสือสำนักวิจัย การอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๔๐๗.๔/๑๖๕๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖...

๒.๒ คณะกรรมการ ศวป. ๕ ท่าน พิจารณาให้ความเห็นชอบ และมีข้อเสนอแนะว่า

(๑) การสำรวจทรัพยากรป่าไม้ การวางแผนเพื่อการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ ให้ยึดตามวิธีการของ สดิด (๒๕๒๕) ซึ่งเป็นวิธีการที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและกรมป่าไม้ ใช้ในการสำรวจทรัพยากรป่าไม้

(๒) มีการเก็บตัวอย่างพืชหรือไม่ หากมีควรระบุให้ชัดเจน

(๓) การสำรวจสัตว์ป่าควรทำการสำรวจอย่างน้อย ๒ ครั้ง ในแต่ละฤดูกาล

(๔) การสำรวจทรัพยากรสัตว์ป่าที่ระบุมาในโครงการวิจัย หากดำเนินการจริงจะทำให้ได้ข้อมูลสัตว์ป่าไม่ครอบคลุมทุกประการ เช่น ข้อมูลสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดเล็ก (กลุ่มหนู เป็นต้น) ซึ่งสัตว์กลุ่มนี้จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการก่อสร้าง ดังนั้น ควรระบุวิธีการศึกษาสัตว์ป่า โดยแยกการสำรวจเป็นกลุ่ม เช่น สัตว์กลุ่มนก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดใหญ่ สัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดเล็ก เนื่องจากสัตว์แต่ละกลุ่มจะมีวิธีการศึกษาที่แตกต่างกันหากจะให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

(๕) ให้แสดงขอบเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ที่จะเข้าทำการเก็บข้อมูลในเขตอุทยาน แห่งชาติพร้อมทั้งแสดงจุดเก็บตัวอย่างทุกกิจกรรมในรูปของแผนที่

(๖) ให้ระบุกิจกรรมหรือระยะเวลาที่จะเข้าทำการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน (ระบุกิจกรรมที่จะเข้าไปบริเวณพื้นที่ โดยทำในรูปของตาราง)

(๗) การสำรวจสภาพทางธรณีวิทยา การขุดเจาะพื้นที่ และการเก็บรักษาตัวอย่างดิน ให้แสดงพื้นที่การขุดเจาะ เก็บตัวอย่างให้ชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งวิธีการเจาะหลุมลึก ๓ - ๕ เมตร เพื่อพิจารณาว่ามี ระดับเสียงรบกวนสัตว์ป่าหรือไม่ หากมีผลกระทบจะต้องปรับเปลี่ยนเครื่องมือให้เหมาะสม

(๘) การขุดเจาะทุกชนิด เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วต้องปรับพื้นที่ให้เข้าสู่สภาพเดิม

(๙) การสำรวจทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ ๑,๐๐๐ ตารางเมตร โดยวางแผนเป็นแปลง วงกลม รวมทั้งการสำรวจสัตว์ป่า ให้ระบุระยะเวลา (จำนวนวัน) ที่จะเข้าทำการศึกษา และจำนวนคนที่เข้าไป ทำการศึกษา พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่แจ้งเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง และบทลงโทษ เพื่อป้องกันการกระทำ ผิดกฎหมาย

(๑๐) ให้แจ้งคณะผู้ทรงงานที่ปฏิบัติงานเก็บและสำรวจข้อมูล ในระหว่าง การปฏิบัติงานให้ระวังการจุดไฟ การทิ้งก้นบุหรี่ในพื้นที่ ซึ่งจะก่อให้เกิดไฟป่าได้

๒.๓ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๔๐๗.๔/๑๗๑๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ประสานไปยังนักวิจัยให้แก้ไขข้อเสนอดังกล่าวโครงการวิจัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ศวป. และนักวิจัย มีหนังสือ ที่ AG ๑๓๐๒/๐๔๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

สำเนาถูกต้องแล้ว แก้ว มาเพื่อพิจารณา

ฟฟ

สำเนาถูกต้อง

ฟฟ

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกพินาน)

สำเนาถูกต้อง

ฟฟ

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)

๒.๔ สำนัก...

๒.๕ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๗.๔/๑๘๖๗ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับแก้ไขให้คณะกรรมการ ศวป. ๔ ท่าน คือ

(๑) ผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติและพื้นที่คุ้มครองหรือผู้แทน

(๒) หัวหน้าสำนักงานหอพรรณไม้หรือผู้แทน

(๓) หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่าหรือผู้แทน และ

(๔) นางพิณทิพย์ อิติโรจนะวัฒน์ ซึ่งมีความเห็น "เห็นชอบ โดยมีเงื่อนไข"

พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง (ครั้งที่ ๒) และคณะกรรมการ ศวป. ๔ ท่านดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว -

๒.๕ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๗.๔/๑๖๕๕ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สำนักอุทยานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ ควบคุม กำกับนโยบายการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยา และสำนักอุทยานแห่งชาติ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๑๒๒/๔๕๑๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาว่าการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อกักเก็บน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นการกระทำให้สภาพทางธรรมชาติเดิมถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปไม่เข้าข่ายที่จะอนุญาตให้กระทำได้ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ หากก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติจะต้องดำเนินการกันพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างออกจากเขตอุทยานแห่งชาติเสียก่อน โดยการตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยาเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ว่า ซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น หากผลการเข้าไปทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เรื่องดังกล่าว ปรากฏว่าพื้นที่ดังกล่าวมีความเหมาะสมก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน ก็จะไม่สามารถพิจารณาอนุญาตให้ก่อสร้างโครงการดังกล่าวในเขตอุทยานแห่งชาติตาพระยาได้ เนื่องจาก การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยาและสถานภาพการอนุรักษ์ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ อาจถูกขึ้นบัญชีรายชื่อมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตรายได้ จึงไม่อนุญาตให้เข้าไปทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามโครงการเรื่องดังกล่าวในเขตอุทยานแห่งชาติตาพระยา

๒.๖ สำนักอุทยานแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๒๐๔/๔๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ส่งข้อคิดเห็นของอุทยานแห่งชาติตาพระยาต่อโครงการดังกล่าว พร้อมทั้งการคาดการณ์ผลกระทบที่อาจจะเกิดต่อระบบนิเวศป่าไม้และสัตว์ป่าหากมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการพิจารณา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อดี

(๑) - ทำให้สัตว์ป่ามีแหล่งน้ำเพื่อการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์ และสัตว์ป่าได้ใช้ประโยชน์

ในฤดูแล้ง

(๒) ทำให้ระบบนิเวศของผืนป่าได้รับความชุ่มชื้น

(๓) - ป้องกันไฟป่า

(๔) - เพิ่มพื้นที่ชลประทานในฤดูฝน ๔,๐๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๔,๗๐๐ ไร่

(๕) - เป็นแหล่งน้ำสำรองเพื่อใช้ในการอุปโภค-บริโภค และเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร

(๖) - แก้ไขปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน และมีน้ำเพียงพอแก้ไขปัญหาก็แล้งซ้ำซาก

สำเนาถูกต้อง

(๗) - เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา

(๘) - เป็นแหล่งท่องเที่ยว

(นายวิชา นาวาศรี) เสนาญัตติ

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกขิมาน)

สำเนาถูกต้อง

ข้อเสีย...

(นายเกษมพงษ์ เชื้ออมโพธิ์)

ข้อเสีย

- (๑) สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ที่สัตว์ป่าใช้ในการดำรงชีวิต สัตว์ป่าจะอพยพย้ายถิ่น
- (๒) สูญเสียพื้นที่ป่าจำนวนมาก ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง
- (๓) อุทยานแห่งชาติตาพระยาอาจจะถูกเพิกถอนจากมรดกโลก

๒.๗ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า โครงการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Initial Environmental Examination/Environmental Impact Assessment (EIA)) จัดอยู่ในประเภทรายงานทางวิชาการที่มีลักษณะการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาจัดทำ เพื่อการนำเสนอข้อมูล ไม่ใช่ลักษณะเฉพาะของการวิจัย ซึ่งโดยทั่วไปโครงการวิจัยทางวิชาการจะต้องเน้นที่การแก้ไขปัญหาหรือกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบและสรุปผลเป็นกฎเกณฑ์หรือทฤษฎี เพื่อนำไปอธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ต่างๆ ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ วช ๐๐๐๓.๓/๕๑๐๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๒.๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดให้มีการประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมชั้น ๒ อาคาร H.A. Slade เพื่อพิจารณาโครงการดังกล่าว โดยมีนายธีรภัทร ประยูรสิทธิ รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นประธานในที่ประชุม และที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้สำนักอุทยานแห่งชาตินำโครงการดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อการขออนุญาตเข้าดำเนินการศึกษาหรือวิจัยในเขตอุทยานแห่งชาติตาพระยาตามโครงการต่อไป เนื่องจากเป็นโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นดินที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์ป่าสงวนและสัตว์คุ้มครองที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่มรดกโลก ดงพญาเย็น-เขาใหญ่ว่า และการดำเนินการใดๆ ที่จะมีผลกระทบและก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพของระบบนิเวศตามธรรมชาติอาจทำให้กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ต้องถูกขึ้นบัญชีรายชื่อมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตรายและถูกเพิกถอนได้

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้วเนื่องจากคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้คำปรึกษารัฐมนตรี

- (๑) การกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ และการขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ
- (๒) การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ
- (๓) เรื่องที่รัฐมนตรีปรึกษา

ดังนั้น เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติต่อไป จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นในการพิจารณาอนุญาตโครงการทบทวนผลการศึกษาลำน้ำห้วยสะโตน จังหวัดสระแก้ว

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ซักถามข้อเท็จจริงและร่วมกันพิจารณา โดยได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

- ๑) เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยา ในท้องที่ตำบลทับราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เนื้อที่ ๔,๐๖๒-๒-๐ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน

สำเนาถูกต้องจัดสรรแล้ว ตามพระราชดำริ แต่ไม่ได้มีการดำเนินการเสนอพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนก่อนอุทยานแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

เนื่องจาก..

(นายวิชา นาวาสรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุรพล เกริกพิमान)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพนุลย์)

เนื่องจากผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ซึ่งมีอุทยานแห่งชาติตาพระยาเป็นส่วนหนึ่งด้วยนั้น ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น เมื่อสถานภาพของพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป จึงควรที่จะมีการทบทวนข้อมูล โดยคำนึงถึงผลได้หรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง แล้วนำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๒) เนื่องจากการพิจารณาในการอนุญาตเพื่อเข้าไปศึกษาในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

๓) การขออนุญาตดำเนินโครงการทบทวนการศึกษาอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน เป็นโครงการเพื่อศึกษาความเหมาะสมของโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน กรมชลประทานควรระบุพื้นที่ที่จะดำเนินโครงการให้ชัดเจน หากบริเวณพื้นที่ดำเนินโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยา ซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่มรดกโลก (World Heritage) จะส่งผลให้เสียพื้นที่มรดกโลก และถูกขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่เสี่ยงภาวะอันตราย (Danger risk) และอาจมีการถอนสภาพบริเวณพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ออกจากการเป็นมรดกโลก ดังนั้น จึงไม่เหมาะสมให้มีการอนุญาตให้ดำเนินโครงการทบทวนการศึกษาอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน

๔) เนื่องจากบริเวณที่จะดำเนินโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน อยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติตาพระยา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเนื่องจากบริเวณก่อสร้างอยู่ใจกลางของระบบนิเวศของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายแก่ระบบนิเวศ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของอุทยานแห่งชาติ

๕) เนื่องจากบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยาเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความชุ่มชื้นอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตนเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้บริเวณพื้นที่นี้ อีกทั้งบริเวณนี้ยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของวัวแดง ซึ่งหาพบได้ยากแล้วในประเทศไทย

๖) ปัจจุบันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ในประเทศไทยเหลือน้อย ประกอบกับบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติตาพระยา เป็นกลุ่มป่าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่มรดกโลก ซึ่งหน้าที่ของคนไทยทุกคน สมควรที่จะรักษาผืนป่าที่มีคุณค่าที่เหลืออยู่เอาไว้ให้แก่คนรุ่นหลัง อีกทั้งทรัพยากรสัตว์ป่า อาทิ วัวแดง กระทิง เสือโคร่ง ยังคงอาศัยบริเวณนี้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย และเป็นแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศของสัตว์ป่า (Wildlife corridor) และยังเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารให้แก่คนทั้งหลาย จึงขอให้ทุกคนร่วมกันรักษา

มติที่ประชุม

เนื่องจากข้อมูลยังขาดความชัดเจนหลายประเด็น จึงมีมติให้ฝ่ายเลขานุการไปพิจารณาดำเนินการจัดทำ SWOT Analysis โดยนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปประกอบพิจารณา แล้วนำเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

เรื่องที่ ๔.๔ การรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน (ปี๒๕๕๓)

๑. เรื่องเดิม

สำเนาถูกต้อง

ที่

การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยให้ทำการรังวัดแนวเขตที่จะปรับปรุง

(นายวิชา นาคศิริพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชั้นผู้ช่วยผู้บังคับการ

(นายสรพล เกียรติภูมิมาน)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพบูลย์)

มีโครงการพัฒนาเสริมความมั่นคงพื้นที่ชายแดนไทยเขตจังหวัดนครราชสีมา รอยต่ออำเภอเสิงสาง อำเภอครบุรี จัดทำทำกินให้ราษฎร เมื่อปี ๒๕๒๖-๒๕๒๗ และโครงการ ใน คจก.จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อปี ๒๕๓๔ นำพื้นที่เสื่อมโทรมในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสางไปจัดสรรให้ราษฎร กรมป่าไม้จึงได้ประชุมพิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสาง เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ โดยเพิกถอนพื้นที่บริเวณดังกล่าวและผนวกพื้นที่ป่าที่ลุ่มบุรณในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งจังหวัดนครราชสีมาและคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัด ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดป่าอนุรักษ์และปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสาง โดยคณะทำงานดังกล่าวได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว และคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปราม ประจำจังหวัดนครราชสีมาได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

๒. รายละเอียดเรื่องที่เสนอพิจารณา

๒.๑ กรมป่าไม้มีคำสั่งที่ ๑๑๕๕/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้นางงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสาง ในท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติให้ดำเนินการ รวม ๖ ข้อ และให้อยู่ในความควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยสาง

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๐ อนุมัติในหลักการให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกากันแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสาง เฉพาะท้องที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วตามที่กรมป่าไม้เสนอ โดยมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นำไปแจกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว

๒.๓ คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เรื่อง มาตรการและแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกรณีอุทยานแห่งชาติห้วยสาง มีมติว่า

ข้อ ๑. แนวทางแก้ไขปัญหาดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมาตามที่เสนอ โดยให้ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ ดังนี้

ข้อ ๑.๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(กรมป่าไม้) เร่งรัดจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสาง ตามที่ได้ดำเนินการกันพื้นที่ไว้แล้วใน อำเภอวังน้ำเขียว รวม ๘ จุด เนื้อที่ประมาณ ๒๑,๑๓๕ ไร่ ในเขตอำเภอเสิงสาง รวม ๔ จุด เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๘๕๐ ไร่ และในเขต อำเภอครบุรี จำนวน ๑ จุด เนื้อที่ประมาณ ๖๒๒ ไร่ (รวมเนื้อที่ ๒๖,๖๐๗ ไร่) โดยให้นำร่างพระราชกฤษฎีกา เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในเรื่องนี้

ข้อ ๑.๒ ให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นับตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสางมีผลบังคับใช้

๒.๔ การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ กรมป่าไม้ขอความเห็นชอบปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสางในส่วนพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา รวม ๘ จุด เนื้อที่ ๒๑,๑๓๕ ไร่ โดยให้กรมป่าไม้ทำการรังวัดทำแผนที่บริเวณที่เพิกถอนให้ชัดเจน แล้วเร่งรัดดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนออกจากอุทยานแห่งชาติห้วยสาง แต่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

สำเนาถูกต้อง

๒๕/

(นายวิชา นาวาครี)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสุพล เกริกพินาน)

เจ้าหน้าที่สำรวจจำแนกงาน

สำเนาถูกต้อง

๒.๔.๑ ให้...

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพบูลย์)

๒.๔.๑ ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบว่าการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติข้างต้นสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ และเป็นแนวทางเดิมกับที่อธิบดีกรมป่าไม้ชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐ หรือไม่ และตรงกับนโยบายเดิมที่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเคยมีมติในเรื่องนี้ไว้หรือไม่

๒.๔.๒ ให้พิจารณาตามกฎหมายว่าเมื่อเพิกถอนอุทยานแห่งชาติแล้วเป็นที่ดินสาธารณะประเภทใด หรือเป็นที่ดินตามกฎหมายอะไร

๒.๔.๓ให้นำหลักฐานรายละเอียดข้อมูลการครอบครองที่ดิน ผู้ครอบครองที่ดิน จำนวนเนื้อที่ที่ครอบครอง และให้ถ่ายวิดีโอบริเวณพื้นที่มาเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ โดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการนัดประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในวันที่ ๒๒ หรือ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐

มติที่ประชุม ให้กรมป่าไม้รวบรวมข้อมูลรายละเอียดการครอบครองที่ดิน ถ่ายวิดีโอและพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ นำมาประกอบพิจารณาในการประชุมคราวต่อไป

๒.๕ การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ กรมป่าไม้ได้ชี้แจงในประเด็นที่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ทุกประเด็นแล้ว และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีมติดังนี้

๒.๕.๑) เห็นควรกันพื้นที่ออกไม่เกินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ โดยไม่เพิกถอนบริเวณที่ขอเป็นป่าชุมชน

๒.๕.๒) ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ ให้แนบหลักฐานประกอบคือ

(๑) แผนที่แสดงตำแหน่งพื้นที่ที่จะเพิกถอนมาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ แสดงเขตอุทยานแห่งชาติและคุณภาพหลุ่มน้ำ

(๒) แผนที่วางรอบระยะที่กีดทางราบ UTM ในสากลที่เหมาะสม

(๓) รายนามผู้ครอบครองที่ดินและเนื้อที่ครอบครอง

๒.๖ คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเสนอให้ทบทวน มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นในเรื่องเกี่ยวกับป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒) บางฉบับ ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติและบางฉบับขัดแย้งกันในลักษณะเลือกปฏิบัติไม่ให้ความเป็นธรรมกับราษฎรทุกคน ทุกกลุ่ม โดยเท่าเทียมกัน ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ที่ให้กันพื้นที่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติแล้วมอบพื้นที่ให้ สปก. และได้ระบุสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องว่า

“ ๒. ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่นอุทยานแห่งชาติ, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ชั้นที่ ๒ และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน)

เนื่องจากเขตอนุรักษ์ ได้กำหนดขึ้น เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และสัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัยและการพังทลายของดิน รวมถึงลดถึงเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย นันทนาการของประชาชน และความมั่นคงของชาติ ดังนั้น

๒.๖.๑ ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศิริพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายเกษมพงษ์ เขื่อนไพฑูริย์)

๒.๖.๒ ให้กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ที่มีการครอบครองให้ชัดเจน และขึ้นทะเบียนผู้ครอบครองเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๖.๓ ให้กรมป่าไม้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร(หากไม่มีให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม) ซึ่งภาพถ่ายพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกและต้องพิจารณาร่วมกับพยานหลักฐานอื่นซึ่งแสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้นๆ ด้วย

๒.๖.๔ กรณีผลการพิสูจน์ พบราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้ให้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัย/ทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัย/ทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสมเพื่อให้หาที่อยู่อาศัย/ทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากบริเวณนั้นไปอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้ว ให้ทำการปลูกป่าฟื้นฟูสภาพป่าต่อไป

๒.๖.๕ กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัย ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้เคลื่อนย้ายราษฎรออก แล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การเคลื่อนย้าย ให้เตรียมแผนการรองรับพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย/ทำกินให้เพียงพอกับการดำรงชีพ

๒.๖.๖ การดำเนินการตาม ๒.๖.๔ และ ๒.๖.๕ จะต้องกำหนดเงื่อนไขการใช้พื้นที่ให้เป็นในรูปแบบของการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และ/หรือสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

๒.๖.๗ ให้ทุกส่วนราชการที่ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สูง ทำการพัฒนาเฉพาะความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีพ

๒.๗ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ กรมป่าไม้ได้จัดการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งและป่าสงวนแห่งชาติห้วยขาแข้ง จ.นครราชสีมา ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งที่อำเภอวังน้ำเขียว ความสรุปได้ว่า เรื่องเดิม ราษฎรกลุ่มมูลนิธิเกษตรกรรมไทย-สมัชชาเกษตรกรายย่อยภาคอีสาน (มกท - สกย.๑) อ้างว่า ได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง บริเวณบ้านซำเต่า บ้านหนองโสมง บ้านวังน้ำเขียว บ้านห้วยน้ำเค็ม บ้านเชิงเขาสลักไถ่ บ้านเขาวง บ้านเชิงเขาตับเจ็ก บ้านสวนหอม และบ้านหัวเขาทอง ท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยเรียกร้องให้กรมป่าไม้กันพื้นที่

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ดังกล่าว...

(นายสุรพล เกริกกีมาน)

(นายวิชา นาวาศรีพร)

(นายเกษมพงษ์ เขื่อนไพบูลย์)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ดังกล่าวออกจากเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย เดิมปัญหานี้ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เรื่อง มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ ในจังหวัด นครราชสีมา กล่าวคือ ให้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย เพื่อออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ แต่ต่อมา ได้ถูกยกเลิก โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ โดยระบุว่า การดำเนินการใดๆ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วและสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ด้วย ดังนั้น ในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ การดำเนินการในส่วนนี้มาดังนี้

๒.๗.๑ กรณีบริเวณบ้านชัยเต่า ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว พร้อมทั้งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีมติให้เพิกถอนประมาณ ๒๑,๐๐๐ ไร่ แต่เมื่อรังวัดแล้วได้พื้นที่เพียง ๑๕,๐๐๐ ไร่

๒.๗.๒ ในขณะนี้ การรังวัดปรับแนวเขตอุทยานฯ ทั้งหมด ยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจาก มีปัญหาในพื้นที่บางส่วน

อธิบดีกรมป่าไม้ มีความเห็นว่าควรทำเป็นโครงการปรับแนวเขตอุทยานฯ และแก้ไข ปัญหาในพื้นที่ป่าไม้เพื่อกำหนดภารกิจ ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จให้ชัดเจน โดยให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติดำเนินการ และให้มีหัวหน้าโครงการฯ เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการนี้เป็นโครงการฯ แรก

มติที่ประชุม

(๑) ให้ส่วนอุทยานแห่งชาติและส่วนวิศวกรรมป่าไม้ เร่งรัดดำเนินการรังวัดปรับแนวเขต อุทยานแห่งชาติห้วยสอยในภาพรวมเพื่อเสนอให้มีการเพิกถอนตามขั้นตอนโดยด่วน

(๒) ให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดำเนินการตามความเห็นของอธิบดี กรมป่าไม้ในการจัดทำโครงการฯต่อไป

หมายเหตุ เอกสารประกอบการพิจารณา ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ (เพิ่มมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ความเห็นชอบ) โดยใน ข้อ ๓ ระบุว่า “ให้ใช้มติ ค.ร.ม. ฉบับนี้แทนข้อความใน มติ ค.ร.ม. ฉบับที่ยกเลิกข้างต้น สำหรับการดำเนินการใดๆ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วและสอดคล้องกับมติ ค.ร.ม. ฉบับนี้ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการตามมติ ค.ร.ม. ฉบับนี้ด้วย”

๒.๘ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๒ อธิบดีกรมป่าไม้ได้อนุมัติโครงการปรับปรุงแนวเขตของ อุทยานแห่งชาติห้วยสอย ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดภารกิจ ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยให้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของพื้นที่ จนมีพระราชกฤษฎีกา แสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติใหม่ออกมารองรับ รายละเอียดตามหนังสือสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ กษ ๐๙๓๒/๓๙๓๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒

๒.๙ กรมป่าไม้ มีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่งตั้ง คณะกรรมการการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี มีผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับดูแล ให้คำแนะนำ ประสานงานเร่งรัดและสนับสนุนการดำเนินการ ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย ให้บังเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรพล เกริกพิณมาน)

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพนาลัย)

(๒) แต่งตั้ง...

(๒) แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อปฏิบัติงานสำรวจรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยมีคำพิกัดแผนที่ในระบบ UTM ด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม GPS พร้อมจัดตารางบันทึกคำพิกัดดาวเทียม และลงคำพิกัดในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐

(๓) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้โดยยึดถือ ระเบียบปฏิบัติหลักเกณฑ์ของกฎหมายและแนวทางในการแก้ไข้ปัญหา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

(๔) พิจารณาข้อมูลเอกสาร และผลการดำเนินการการรังวัด ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน แล้วนำเสนอกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณานำเข้าคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบก่อนออกพระราชกฤษฎีกา

(๕) ปฏิบัติงานอื่นตามข้ออธิบกรมป่าไม้มอบหมาย

๒.๑๐ ประธานคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีคำสั่งที่ ๑๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีผู้แทนป่าไม้เขตท้องที่เป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานสำรวจรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีคำพิกัดแผนที่ในระบบ UTM ด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม (GPS) พร้อมจัดทำตารางบันทึกคำพิกัดสัญญาณดาวเทียม และลงคำพิกัดในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ โดยให้ยึดถือตามแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่ปรับปรุงแล้ว ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และคำสั่งคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ประจำจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี เป็นหลัก

(๒) การผังหลักเขตให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลานร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนวิศวกรรมป่าไม้ดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดชี้ตำแหน่งหลักเขตให้ชัดเจน

(๓) ในการปฏิบัติงานให้ประสานงานคณะทำงานที่คณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ ประจำจังหวัดแต่งตั้ง

(๔) เมื่อเกิดปัญหาใดๆ อันเป็นอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ให้คณะทำงานรายงานต่อคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทราบ และพิจารณาหาข้อยุติโดยด่วน

(๕) ให้รายงานผลความคืบหน้าการปฏิบัติงานทุก ๑๐ วัน และเมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ให้รวบรวมข้อมูลเอกสาร และผลการดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี รายงานต่อคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

(๖) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมอบหมาย

๒.๑๑ กรมป่าไม้มีคำสั่งที่ ๑๖๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ข้าราชการและลูกจ้างไปปฏิบัติงานรังวัดแนวเขตป่าอนุรักษ์ โดยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน สายที่ ๔ มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

๒.๑๒ ส่วนวิศวกรรมป่าไม้ มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๑๒.๗/๘๖๐ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๓ รายงานผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ ส่งรายงานและผลการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๖๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ (ตามข้อ ๑๑) ทำการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จ.ปราจีนบุรี จ.นครราชสีมา โดยการยึดถือแนวเขตปรับปรุงตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๗ ได้ระยะทางทั้งหมด ๔๕๖.๑๐ กิโลเมตร และผังหลักเขตพร้อมหมายเลขหลัก จำนวน ๑,๓๔๘ หลัก รวมเนื้อที่กันออกทั้งหมด ๑,๓๔๘.๑๔ ไร่

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๒.๑๓ เนื่องจาก...

(นายสุรพล เกียรติพินาม)

(นายวิชา นาวาศรีพร)

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพนบูลย์)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

๒.๑๓ เนื่องจากมีกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับใหม่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีคำสั่งที่ ๘๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยลาง ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมามีการกำหนด หน่วยงานภายในกรมใหม่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีคำสั่งที่ ๑๓๖๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการใหม่ โดยมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๑๔ ผลการรังวัดแปลงที่ดินและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในเขต อุทยานแห่งชาติห้วยลาง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ (ตามหนังสือสำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ทส ๐๙๐๖.๕๐๓/๒๒๑๔ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕) มีดังนี้

๑) ผลการรังวัดแปลงที่ดิน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๓,๘๔๘ ราย จำนวน ๔,๓๗๑ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๕๐,๗๐๘.๑๘ ไร่

๒) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๖๐๕ ราย จำนวน ๒,๙๑๖ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๕๐,๙๔๘.๑๕ ไร่

๓) เมื่อตรวจสอบผลการรังวัดแปลงที่ดินและผลการตรวจพิสูจน์สิทธิ ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ กับข้อมูลผลการสำรวจและจัดทำแผนที่พื้นที่การครอบครองใช้ ประโยชน์ที่ดินของกิจกรรมโครงการสำรวจจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยใช้ เทคโนโลยีสำรวจจากระยะไกล ปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒ แล้ว ปรากฏว่ายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดที่มีร่องรอย การถือครองทำประโยชน์ที่ดิน

๔) ผลการรังวัดแปลงที่ดินในแนวเขตปรับปรุงอุทยานแห่งชาติห้วยลาง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ จำนวน ๕๘๘ ราย จำนวน ๗๕๕ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๑๕,๓๔๔.๔๘ ไร่

๕) ผลการรังวัดแปลงที่ดินอยู่นอกแนวเขตปรับปรุงอุทยานแห่งชาติห้วยลาง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๓,๒๖๐ ราย จำนวน ๓,๕๗๑ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๓๕,๓๖๓.๗๐ ไร่

๖) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิถือครองที่ดินราษฎรอยู่ในแนวเขตปรับปรุง อุทยานแห่งชาติห้วยลาง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๒๓๘ ราย จำนวน ๒๙๘ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๘,๑๐๗.๙๗ ไร่

๗) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิถือครองที่ดินราษฎรอยู่นอกแนวเขตปรับปรุง อุทยานแห่งชาติห้วยลาง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๙๖๗ ราย จำนวน ๒,๖๑๘ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๓๒,๘๔๐.๑๘ ไร่

อนึ่ง ผลการปฏิบัติงานรังวัดและพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติห้วยลางนั้น ยังปรากฏร่องรอยแปลงที่ดินทำประโยชน์อีกจำนวนมาก แต่ราษฎรไม่นำขึ้นแนวเขต แปลงถือครองที่ดินไม่แสดงตนและไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัญหาจากผลของนโยบายซึ่ง ราษฎรหวังให้ดำเนินการแก้ไขแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยลาง ตามผลการรังวัดปรับปรุงแนวเขต

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโพนาลัย)

๓. ข้อเสนอ...

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ การเริ่มสำรวจแนวเขตที่จะปรับปรุงกันพื้นที่ทำกินราษฎรออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๗ ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เห็นชอบให้มีการปรับปรุงกันพื้นที่ที่ได้สำรวจไว้ให้ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ และให้ส่งมอบพื้นที่ ส.ป.ก. ไปออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑

๓.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ว่า

๓.๒.๑ ยินยอมนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ไปดำเนินการออก ส.ป.ก.

๓.๒.๒ ให้ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรว่าอยู่มาก่อน หรือหลังการลงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ตามกฎหมายครั้งแรก หรือกำหนดมาตรการการดำเนินการตามผลการตรวจสอบ พิสูจน์ เช่น ถ้าอยู่มาก่อนให้จัดทำขอบเขตให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่โดยเด็ดขาด ถ้าอยู่หลังให้เคลื่อนย้ายออก หรือ ถ้ายังเคลื่อนย้ายออกไม่ได้ให้ควบคุมขอบเขตมิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด ถ้าอยู่หลังให้เคลื่อนย้ายออก หรือ ถ้ายังเคลื่อนย้ายออกไม่ได้ให้ควบคุมขอบเขตมิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด

๓.๓ มติที่ประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ให้เร่งรัดดำเนินการรังวัด ปรับปรุงแนวเขตอุทยานฯ ให้มีการเพิกถอนตามขั้นตอน โดยเห็นว่ามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ได้ถูกยกเลิกโดยมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยให้ระบุว่า การดำเนินการใดๆ ซึ่งได้ ดำเนินการไปแล้วและสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ด้วย ดังนั้น ในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต่อมาได้มีการรังวัดฝั่งหลักเขตตามแนวสำรวจที่จะกันออกจากเขตอุทยานฯ ซึ่ง ทำให้เกิดปัญหาจนถึงปัจจุบัน

หมายเหตุ เอกสารประกอบการพิจารณา ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ (หัตถ์ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ความเห็นชอบ) โดยใน ข้อ ๓ ระบุว่า " ให้ใช้มติ ค.ร.ม. ฉบับนี้แทนข้อความใน มติ ค.ร.ม. ฉบับที่ ยกเลิกข้างต้น สำหรับการดำเนินการใดๆ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วและสอดคล้องกับมติ ค.ร.ม. ฉบับนี้ให้ ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการก็ให้ดำเนินการตามมติ ค.ร.ม. ฉบับนี้ด้วย"

เนื่องจากมติที่ประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ขัดกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณายกเลิกแนวเขตอุทยาน แห่งชาติที่ปลานตามมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยาน แห่งชาติที่ปลาน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่อง มาถึงปี ๒๕๔๓

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ซักถามข้อเท็จจริงและร่วมกันพิจารณา โดยได้ให้ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า มติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๗ ได้เห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติที่ปลาน ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เห็นชอบหลักการ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ และให้ ดำเนินการต่อไปได้ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และให้กรมป่าไม้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ทำ

สำเนาถูกต้อง

ไปพิจารณา...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายเกษมพงษ์ เข้มโพนธ์)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

(นายสุรพล เกริกพิธาน)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

ไปพิจารณา โดยได้มีการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสวาง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่ไม่ได้มีการดำเนินการประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาจึงไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันได้เกิดปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสวาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงควรใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาปี พ.ศ. ๒๕๒๔ (พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้มัน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลพุดราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔) และหากมีการสำรวจพบบริเวณพื้นที่ที่มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมที่จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติก็ควรที่จะดำเนินการผนวกพื้นที่ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสวาง โดยยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้มัน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลพุดราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ และใช้แนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น

-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายชัยยุทธ คุณชมภู)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร

สำเนาถูกต้อง

(นายจิรา นาวาศรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายสมเกียรติ ดอนนาปี)

ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สำเนาถูกต้อง

(นายสิริพงษ์ หุเสน)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรพล เกริกพิमान)
นายช่างสำรวจชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษมพงษ์ เชื้อมโหฬาร)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๕๖๑

ที่ ทส ๐๙๐๖.๗๐๔/ว ๑ ๙ ๑ ๐ ๖

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙ ๐๖.๗๐๔/ว ๑ ๙ ๑ ๐ ๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาเพื่อทราบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งผู้มีรายชื่อตามคำสั่งทราบและปฏิบัติต่อไป

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรพล เจริญพิมาน)
นายช่างสำรวจชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาสรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นายอัญญา เติธรรมกุล)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนา

คำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ที่ ๓๖๘ ๓ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ด้วยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีการหารือร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการทับซ้อนกันระหว่างพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และประเด็นปัญหาการตรวจยึดทรัพย์สินในพื้นที่ทับซ้อนระหว่างสองหน่วยงาน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในการนี้ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นไปด้วยความถูกต้อง และเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่รัฐและประชาชนโดยรวม จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมติในการประชุมหารือร่วมดังกล่าวข้างต้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกัน ระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ประธานคณะกรรมการ
๒. พ.จ.อ. ประเสริฐ มาลัย รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะกรรมการ

สำเนาถูกต้อง

(นายสุรพล เกริกขิมา)
นายช่างสำรวจชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง

(นายวชิรา นาวาสรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๖. ผู้อำนวยการ...

๖. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะทำงาน
๗. ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒.	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักป้องกัน ปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๙. นายชัยวัฒน์ ลิมลิจิตอักษร
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการกองนิติการ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงานและ
เลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ดินและชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. ผู้อำนวยการส่วนรังวัดแนวเขตที่ดินป่าไม้
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นายสัญญา วัฒนกุล นายช่างโยธาชำนาญงาน
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ตรวจสอบและพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เกี่ยวกับการทับซ้อนกันระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตลอดจนประเด็นปัญหาการตรวจยึดที่ดินในพื้นที่ทับซ้อนระหว่างสองหน่วยงาน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

๒. เสนอแนะแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาการตรวจยึดที่ดินในพื้นที่ทับซ้อนระหว่างสองหน่วยงาน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้บริหารของทั้งสองหน่วยงาน

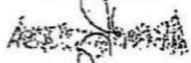
๓. เชิญบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐาน ตลอดจนดำเนินการเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะทำงาน

สำเนาถูกต้อง ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(นายสุรพล เกริกพิณาน)

นายช่างสำรวจชำนาญงาน

ตำแหน่ง

(นายสัญญา วัฒนกุล)

นายช่างโยธามหาวิทยาลัย

ถึง ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สำเนาถูกต้อง

(นายวิธา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(ลพนาม) ธีธัญญา เนติธรรมกุล

(นายธีธัญญา เนติธรรมกุล)

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปผลการประชุมติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยส้าน

วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๙๐๑ ชั้น ๙ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ได้ประชุมหารือร่วมกับนายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นายปรมินทร์ วงศ์สุวัฒน์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ นายประเสริฐ ศิรินภาพร รองเลขาธิการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พลตรี ราชันย์ ประจันตะเสน เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยส้าน โดยมีข้อเท็จจริงและรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

๑. ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความเป็นมาของเรื่องร้องเรียน และวัตถุประสงค์ของการประชุม ดังนี้

๑.๑ การแก้ไขปัญหากรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยส้าน เริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา ๙ ปี ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากเขตอุทยานแห่งชาติประกาศทับซ้อนกับที่ดินทำกินของประชาชน และที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่โดยการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้านจนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังมิได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้าน โดยรัฐยังคงยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้านตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๔ แต่ทั้งนี้ประชาชนเข้าใจว่าแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยส้านเป็นไปตามหลักเขตที่มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีการปักหลักเขตในพื้นที่จริง มีถนนคั่นแนวเขตอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้มีการประชุมหลายครั้ง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร) ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ครั้ง และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๒ ครั้ง ต่อมา ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (พลเอกวิทวัส รชตะนันทน์) ได้มีการประชุม จำนวน ๑๗ ครั้ง (การประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ ครั้ง การประชุมของคณะทำงานปรับปรุงแผนที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๗ ครั้ง)

และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๓ ครั้ง (ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนมีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ (อำเภอวังน้ำเขียวและอำเภอเสิงสาง) จำนวน ๒ ครั้ง และชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่หลังจากได้มี คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ (อำเภอครบุรี) จำนวน ๑ ครั้ง) ซึ่งเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มี คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะในประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าว พร้อมทั้งได้แจ้งคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัย และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เช่น การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมีผลกระทบต่อการดำเนินการ เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย และรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ฯลฯ ซึ่งประเด็นเกี่ยวกับมรดกโลกนั้น เป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่เคยได้มีการหารือหรือกล่าวถึงในการประชุมที่ผ่านมา ส่วนประเด็นเกี่ยวกับรูปคดี ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการนั้น เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการประชุมหารือข้อกฎหมาย ร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว โดยในการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อติดตามความคืบหน้า การดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินและปรึกษาหารือร่วมกับกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าวให้ได้ข้อยุติร่วมกัน หากไม่อาจหาข้อยุติได้ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานสรุปความเป็นมาและการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน การดำเนินการของรัฐในบริเวณพื้นที่ที่มีการร้องเรียน สภาพปัญหาของ เรื่องร้องเรียน แนวทางแก้ไขปัญหาดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ปัญหาและอุปสรรค ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา กรณี (๑) อธิบดีกรมป่าไม้และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวหาว่ามีการบุกรุกที่ป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณอำเภอวังน้ำเขียว ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน และเสียหาย (๒) ทางราชการได้ประกาศเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานทับซ้อนกัน ทำให้แนวเขตพื้นที่ รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานขาดความชัดเจน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อนิติสิทธิของผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน และ (๓) หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบละเลยการปฏิบัติหน้าที่ให้ต่อเนื่อง เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความ เดือดร้อนและเสียหายเกินกว่าที่ควรจะเป็น โดยผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงและ มีคำวินิจฉัย โดยเสนอแนะให้นายกรัฐมนตรี พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยการ ปรับปรุงรูปแบบที่ และให้มีการตรวจสอบแนวเขตที่ยังไม่มีความชัดเจน ตลอดจนนโยบายการปรับปรุงเขตพื้นที่ ป่าไม้ (Reshape) มาดำเนินการให้แล้วเสร็จ พร้อมทั้งให้ชะลอการจับกุมประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการปรับปรุง แนวเขต และให้รัฐพิจารณาแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินของประชาชน ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ลงพื้นที่ ตรวจสอบสภาพปัญหา และร่วมประชุมพิจารณากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว มาโดยตลอด

๒.๒ สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ร่วมประชุมหารือกับปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิจารณ์ สิมาฉายา) โดยได้ข้อสรุปว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินจะตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อหาข้อยุติเรื่อง แนวเขตรูปแผนที่และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่มีการทับซ้อนกัน โดยการจัดทำรูปแผนที่ ที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานลงในแผนที่ฉบับเดียวกัน และตรวจสอบว่ามีแนวเขตทับซ้อนกัน อย่างไร พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒.๓ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ในพื้นที่อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ขอให้พิจารณาสอบสวนและแสวงหา ข้อเท็จจริง กรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับ ที่ดินของประชาชน โดยประชาชนบางส่วนมีเอกสารหลักฐานทางที่ดิน เช่น ส.ค.๑, น.ส. ๓ ก., โฉนดที่ดิน, ส.ป.ก. ๔-๐๑ และ ส.ท.ก. เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อน โดยจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นพบว่า เรื่องร้องเรียน ดังกล่าวเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัด นครราชสีมา จึงได้รวมการพิจารณา การแสวงหาข้อเท็จจริง และการดำเนินการแก้ไขปัญหาไปในคราวเดียวกัน

๒.๔ จากข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏตามคำร้องเรียน คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงานของคณะทำงานปรับปรุงแผนที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และการแสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ พบว่า ปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเกิดจากการทับซ้อนกันของพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ และที่ดิน ทำกินของประชาชนที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม ดังนี้ ๑) ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๒) ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินทำกินของประชาชนที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม และ ๓) ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับโครงการ พัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง (โครงการ พมพ.) และโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับประชาชนผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวน เลื่อมโทรม (โครงการ คจก.) จากความเป็นมาของพื้นที่และสภาพปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ข้างต้น สรุปได้ว่า ในการคัดเลือกพื้นที่เพื่อจัดตั้งอุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีการนำที่ดินทำกินของประชาชน ที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม และเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ประกาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ มากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน อันแสดงให้เห็นว่า การกำหนดเขตอุทยาน แห่งชาติทับลานยังมิได้มีการสำรวจอย่างละเอียดรอบคอบก่อนกำหนดให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ทับลาน อีกทั้งยังทับซ้อนกับโครงการ พมพ. และโครงการ คจก. ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐ เข้าดำเนินโครงการ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดข้อขัดข้องและเสื่อมประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ ของแต่ละหน่วยงานในการจัดการพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันของพื้นที่ โดยการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมาโดยตลอด เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ กองทัพอากาศที่ ๒ ได้เสนอให้กรมป่าไม้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ต่อมา กรมป่าไม้ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยออกคำสั่งราชการ และอนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการสำรวจและปรับปรุงแนวเขตจนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ผลการสำรวจจริงวัด

ได้พื้นที่ที่ถูกกันออกจากอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื้อที่ ๒๗๓,๓๑๐.๒๒ ไร่ และเห็นควรผนวกเป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน ๑๑๐,๑๗๒.๕๕ ไร่ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้มีการปักหลักเขต มีค่าพิกัดดาวเทียมแสดงตำแหน่งหลักเขตรวมทั้งมีการจัดทำแผนที่แนวเขตใหม่เสร็จสมบูรณ์ อันเป็นผลจากการดำเนินงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ และการปักหลักเขตนี้ถือเป็นการปักหลักเขตครั้งแรกของอุทยานแห่งชาติทับลาน และเป็นที่ยอมรับของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ แต่ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังมิได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานดังกล่าวให้มีผลตามกฎหมายและตรงตามสภาพความเป็นจริง ตามหลักเขตที่มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นผลให้รัฐยังคงยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๔ ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่

๒.๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยมีข้อเสนอแนะให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ด้วยการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และให้ยึดถือแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดร่วมกันมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับพื้นที่ที่ถูกกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้กรมป่าไม้ดำเนินการเพื่อยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ จากนั้นส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการจัดที่ดินให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายให้ครบถ้วน พร้อมทั้งได้แจ้งคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี อัยการสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน

๒.๖ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน สรุปได้ว่า การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมีผลกระทบต่อการดำเนินการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย และรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ อีกทั้งไม่สอดคล้องกับมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่ให้ยึดถือแนวเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ตลอดจนในการแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่ง คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอในการดำเนินการตามนโยบายมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่องพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) นอกจากนี้ ในส่วนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว

๓. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑. การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นเหตุให้อุทยานแห่งชาติทับลานมีพื้นที่ลดลงจะมีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า อุทยานแห่งชาติทับลานเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ซึ่งได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๒๙ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ เมืองเดอร์บัน ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นการขึ้นทะเบียนโดยอาศัยคุณสมบัติโดดเด่นตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้เป็นแหล่งมรดกโลก ข้อที่ ๑๐ กล่าวคือ การเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดสัตว์และพันธุ์พืชที่หายาก หรือที่ตกอยู่ในสภาวะอันตรายแต่ยังคงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ รวมถึงระบบนิเวศอันเป็นแหล่งรวมความอุดมสมบูรณ์ของพืชและสัตว์ที่ทั่วโลกให้ความสนใจ โดยได้ใช้แนวเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ในการเสนอขอขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ๐๙๓๐.๒/๓๖๗๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ให้ข้อมูลต่อศูนย์มรดกโลกในเรื่องขอบเขตของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ สรุปได้ว่า

“จะมีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ในอนาคตอันใกล้อย่างแน่นอน โดยจะมีการกันพื้นที่บริเวณทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นเขตชุมชนและป่าเสื่อมโทรมออก จำนวนเนื้อที่ ๔๓,๗๒๙.๖๓ เฮกเตอร์ และผนวกพื้นที่บริเวณทิศเหนือของอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติเข้ามา จำนวนเนื้อที่ ๑๗,๖๒๗ เฮกเตอร์ โดยขอให้คณะกรรมการมรดกโลกถือว่า พื้นที่เดิมที่เคยเสนอไว้ก่อนหน้านี้เป็นพื้นที่ของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ไปพลางก่อน ซึ่งการปรับปรุงแนวเขตดังกล่าวจะเสร็จสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยพื้นที่ปรับปรุงซึ่งอยู่ภายในแนวเขตปรับปรุงใหม่จะได้รับการปกป้องดูแลอย่างดี เพื่อให้มั่นใจว่า จะไม่มีการบุกรุกเพิ่มเติมหรือถูกทำลายจากบุคคลที่เข้ามาอาศัย และจะจัดให้มีแนวกันชนตลอดแนวเขตปรับปรุงใหม่”

ดังนั้น การดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเป็นการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางการบริหารจัดการขอบเขตของแหล่งมรดกโลก ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เคยแจ้งไว้ต่อศูนย์มรดกโลก เพื่อประกอบการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตด้วยการกันพื้นที่ที่เป็นเขตชุมชนและป่าเสื่อมโทรมซึ่งมิได้มีคุณค่าในเชิงอนุรักษ์ออกไป ยังเป็นการส่งเสริมให้การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย กรณีจึงมีอาจถือได้ว่าการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ แต่อย่างใด

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็น สรุปได้ว่า ในการขึ้นทะเบียนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานให้เป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เนื้อที่ประมาณ ๓ ล้านไร่ อาศัยหลักเกณฑ์คุณค่าความโดดเด่น ข้อที่ ๑๐ คือการเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดสัตว์และพันธุ์พืชที่หายาก หรือที่ตกอยู่ในสภาวะอันตรายแต่ยังคงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ รวมถึงระบบนิเวศอันเป็น

แหล่งรวมความอุดมสมบูรณ์ของพืชและสัตว์ที่ทั่วโลกให้ความสนใจ ใช้เวลาในการพิจารณาขึ้นทะเบียนกว่า ๑๐ ปี ในการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งจะต้องมีการปรับลดขนาดพื้นที่มรดกโลก ซึ่งจะต้องมีการ กรอกแบบฟอร์มการปรับขอบเขตมรดกโลกและเสนอต่อคณะกรรมการมรดกโลกเพื่อพิจารณา ซึ่งจะต้องระบุขนาด พื้นที่ รายละเอียด เหตุผลความจำเป็นต่าง ๆ พร้อมด้วยแนบแผนที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญจะต้อง ไม่กระทบต่อคุณค่าอันโดดเด่นเป็นสากล (Outstanding Universal Value: OUV) ในการพิจารณาจะมีการ ส่งกรรมการหรือเจ้าหน้าที่มาตรวจสอบพื้นที่ว่า กรณีดังกล่าวจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยยะสำคัญและ ส่งผลกระทบต่อ OUV หรือไม่ ถ้าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในภาวะที่เป็นอันตรายก็อาจถูกถอดถอนจากการเป็นมรดกโลก อีกทั้งมาตรการในการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวจะต้องเข้มข้น เนื่องจากจะต้องรายงานการบริหารจัดการ เพื่อรักษา OUV ให้คณะกรรมการมรดกโลกทราบเป็นประจำ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็น สรุปได้ว่า หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ ที่ ๐๙๑๐.๒/๓๖๗๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นเพียงการให้ข้อมูลต่อศูนย์มรดกโลก ซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่คณะกรรมการมรดกโลกจะเห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ เป็นมรดกโลก อีกทั้งมติดังกล่าวได้เห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนตามแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยที่มีได้ระบุถึง เรื่องการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งแต่อย่างใด สารสำคัญจึงอยู่ที่การมีแผนบริหารจัดการที่กลมกลืน และไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็น สรุปได้ว่า ประเด็นสำคัญคือ เหตุใดหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังมิได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยาน แห่งชาติห้วยขาแข้งดังกล่าวให้มีผลตามกฎหมายและตรงตามสภาพความเป็นจริง ตามหลักเขตที่มีการดำเนินการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ส่วนการปรับขนาดพื้นที่มรดกโลกแต่ยังสามารถรักษา คุณค่าความโดดเด่นอันเป็นมรดกโลกไว้ได้ ย่อมจะพุดคุยเจรจากับคณะกรรมการมรดกโลกได้ในภายหลัง หลังจากที่ได้ มีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งแล้ว

๓.๒ การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ไม่สอดคล้องกับมติคณะกรรมการ อุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ให้ยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้าย พระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ อีกทั้งในการแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่งต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาคารอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า มติของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้แก้ไขปัญหาคาความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้วยขาแข้งโดยยึดถือแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และใช้แนวทางปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ นั้น ไม่ปรากฏว่าได้มีการนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาความ เดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อันมีสาเหตุมาจากการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

ที่มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ตลอดจนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการขอบเขตของแหล่งมรดกโลก ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ว่า ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ข้อมูลต่อศูนย์มรดกโลกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาประกอบการพิจารณา นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งดำเนินการโดยกรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีการรังวัดปักหลักเขตที่ชัดเจน จนกระทั่งเป็นที่รับรู้และยอมรับร่วมกันของทุกภาคส่วน และตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ให้ความเห็นชอบแล้วนั้น ก็ได้มีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่อย่างใด ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมสามารถนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและแนวทางแก้ไขปัญหาคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าวมาเป็นเหตุผลสนับสนุนในการดำเนินการตราพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติทับลานได้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

นอกจากนี้พื้นที่บริเวณที่มีการร้องเรียนเป็นพื้นที่ที่ประชาชนที่อยู่อาศัยมาแต่เดิม อีกทั้งยังทับซ้อนกับพื้นที่ที่กรมป่าไม้ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และโครงการ พมพ. และโครงการ คจก. ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐเข้าดำเนินโครงการ ซึ่งทำให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการจัดการพื้นที่ที่มีการทับซ้อนกันดังกล่าว ทั้งนี้ หากจะนำการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) มาแก้ไขปัญหในพื้นทีบริเวณดังกล่าว เห็นว่า การดำเนินการพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติ คทช. นั้น เป็นคนละหลักการกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่มีเหตุผลสำคัญมาจากการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ปรากฏข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ได้แก่ การที่กรมป่าไม้มิได้ทำการรังวัดและสำรวจสภาพพื้นที่จริงก่อนมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ส่งผลทำให้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับที่ดินทำกินของประชาชนซึ่งอยู่อาศัยมาแต่เดิม รวมถึงประชาชนที่ถูกจัดเข้าอยู่อาศัยตามโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับมอบนโยบายจากรัฐบาลให้ดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็น ส.ป.ก. โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เหล่านี้เป็นต้น อย่างไรก็ตามทั้งสองหลักการสามารถที่จะดำเนินการควบคู่ไปด้วยกันได้ โดยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ นั้น จะต้องดำเนินการภายใต้แนวเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ดังนั้นประการแรกจึงต้องดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเพื่อแก้ไขปัญหการทับซ้อนของพื้นที่ให้แล้วเสร็จก่อน โดยใช้แนวเขตที่ได้มีการสำรวจรังวัดร่วมกันของทุกภาคส่วนซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และตรงตามสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ ต่อจากนั้นหากพื้นที่ใดที่อยู่นอกแนวเขต พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงนำไปดำเนินการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ / กองทัพภาคที่ ๒ ชี้แจงข้อเท็จจริง และให้ความเห็น สรุปได้ว่า เห็นด้วยกับการกันพื้นที่โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. บริเวณอำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอย และออกเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ประชาชน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในโครงการเดียวกันต่างก็ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไปแล้ว จึงไม่ควรใช้แนวทางตามมติ คทช. เนื่องจากสิทธิที่ได้รับไม่เท่าเทียมกัน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็น สรุปได้ว่า สาเหตุที่มีได้ประกาศใช้เส้นแนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น เนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการจากหลายภาคส่วน มิได้ให้ความเห็นชอบ และให้กลับไปใช้เส้นแนวเขตตามพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยให้เหตุผลว่า เส้นแนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีเพียงแต่แนวเขต โดยที่ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองที่ดินและการกระทำผิดกฎหมาย ประกอบกับปัจจุบันบริบทของพื้นที่ที่ถูกกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยเปลี่ยนแปลงไปแล้ว ที่ดินจากที่เคยมีการทำการเกษตรมีการเปลี่ยนมือไปสู่นายทุน และมีการแจ้งความดำเนินคดีเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว ดังนั้น การใช้แนวทางตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ซึ่งอนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสม นอกจากนี้ แม้ว่าสิทธิที่ประชาชนจะได้รับตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะไม่เทียบเท่ากับสิทธิที่จะได้รับในกรณีเป็น ส.ป.ก. ก็เป็นกรณีที่ต้องกำหนดสิทธิประโยชน์ให้ชัดเจนต่อไป ซึ่งวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ การดำเนินการตามแนวทางของมติ คทช. ดังกล่าวจะต้องแล้วเสร็จในทุกพื้นที่ หลังจากที่มีการอนุญาตให้อยู่อาศัยทำกินแล้วก็จะมียกยอให้ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ต่อไป อย่างไรก็ตาม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีข้อกังวลว่า การแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการปรับปรุงแนวเขตอาจก่อให้เกิดความลักลั่นระหว่างผู้กระทำความผิดที่ยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐและผู้ที่มีการทำการโดยสุจริต และอาจมีการร้องเรียนในลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่อนุรักษ์อื่น ๆ โดยอ้างว่ามีบริบทเฉพาะเช่นเดียวกับอุทยานแห่งชาติห้วยสอย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยสอยจะต้องมีความชัดเจน เนื่องจากระยะเวลาผ่านมากกว่า ๒๐ ปีแล้ว หากจะปรับปรุงแนวเขตโดยใช้เส้นแนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องไปตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่า มติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ไม่เห็นชอบให้ใช้แนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากสาเหตุใด และถ้าจะเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อีกครั้ง ก็จะต้องมีเหตุผลประกอบ ส่วนการดำเนินการตามแนวทางตามมติ คทช. ก็จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และดำเนินการควบคู่ไปกับการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ (One Map)

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ความเห็นต่อกรณีนี้ว่า

๑) บริบทของอุทยานแห่งชาติทับลานต่างกับพื้นที่อนุรักษ์อื่น ๆ ซึ่งบริบทของอุทยานแห่งชาติทับลานนั้นมิใช่กรณีที่ประชาชนบุกรุกอุทยานแห่งชาติทับลาน แต่เป็นเพราะกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทำกินของประชาชนที่อยู่อาศัยมาก่อน และเป็นพื้นที่ที่ทางราชการนำประชาชนเข้ามาอยู่อาศัยและทำกินก่อนการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๒) สิทธิของประชาชนตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทางกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรจัดทำสิทธิประโยชน์ให้ชัดเจน โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาครัฐและภาคเอกชนให้เทียบเท่าสิทธิของ ส.ป.ก.

๓.๓ การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จะมีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ทั้งในขั้นตอนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และในชั้นการพิจารณาคดีของศาล

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว โดยผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า หากรัฐบาลได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน จนมีการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และกรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว ย่อมส่งผลให้พนักงานอัยการไม่สามารถสั่งฟ้องคดีดังกล่าวได้ เนื่องจากแปลงที่ดินจะอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แม้ที่ดินจะมีการเปลี่ยนมือหรือเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ก็มีใช้การกระทำผิดกฎหมายอาญา แต่เป็นการกระทำโดยผิดเงื่อนไขของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่ ส.ป.ก. จะต้องไปดำเนินการเพิกถอนการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายต่อไป นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตย่อมไม่มีผลกระทบต่อคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้การยึดถือครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นความผิดอยู่ สำหรับการดำเนินการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้บังคับใช้กฎหมายก่อนการปรับปรุงแนวเขต นั้น หากในขณะที่เจ้าหน้าที่ได้เข้าจับกุมดำเนินคดีหรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับประชาชน ยังไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขต กรณีดังกล่าวย่อมเป็นการกระทำโดยมีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น การดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงไม่มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการแต่อย่างใด

๓.๔ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่า ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาการทับซ้อนระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานได้มีการสำรวจแนวเขตการทับซ้อนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรอผลการดำเนินการของคณะทำงานชุดนี้ อีกทั้งมีข้อคิดเห็นว่าจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนว่าการทำงานของคณะทำงานฯ เป็นการประวิงเวลา และทำให้การแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์แห่งชาติทับลานล่าช้าและยืดเยื้อออกไปอีก

๔. ที่ประชุมมีมติดังนี้

๔.๑ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเรื่องการปรับปรุงแนวเขตเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ภายในระยะเวลา ๖๐ วัน โดยให้รายงานความคืบหน้าให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบเป็นระยะ

๔.๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชนตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ชัดเจน และสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง

๔.๓ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ว่ากรณีดังกล่าวมีมาตรการบังคับทางปกครองหรือบทกำหนดโทษอย่างไร

๔.๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะประสานกับผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ความร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการสำรวจการครอบครองที่ดินตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องยินยอมให้ประชาชนได้สงวนสิทธิที่จะได้รับการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินอันเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

ด่วนที่สุด

ที่ พส ๐๙๑๐.๑๒๐๓/ ๑๕๙๑๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
รับทั่วไปที่ ๗/๑๗, ๒๖๖
เรื่องร้องเรียนที่ ๗๒-๗๒๔/๒๖๖
รับที่ - ๕ สก ๒๕๖๓
ผู้รับผิดชอบ ศิริวิกรม วงษ์ พลัม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๖๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง สรุปผลการประชุมติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน
กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน

เรียน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๑๕๖๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งผลการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของประชาชนบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมมีมติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเรื่องการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ภายในระยะเวลา ๖๐ วัน โดยให้รายงานความคืบหน้าให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบเป็นระยะ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ชัดเจน และสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนว่า

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เสนอเรื่องการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ พิจารณาในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่องที่ ๓.๕ การแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีมติรับทราบประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำเนาถูกต้อง

๓/๑

(นายวิชา นาวาสรีพร)
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๒. กรณี...

๒. กรณีการกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น อยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ซึ่งได้ชี้แจงทำความเข้าใจ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากทุกภาคส่วน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรองดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ได้ดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธัญญา เนติธรรมกุล)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักอุทยานแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๗๖๒

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๖๓๗๓

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๒๐๒ ชั้น ๒ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้มาประชุม

๑. นายวราวุธ ศิลปอาชา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
๒. นายจตุพร บุรุษพัฒน์	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
๓. นายมนต์สิทธิ์ ภูศิริวัฒน์	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๔. นายโสภณ ทองดี	อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการ
๕. นายปรมินทร์ วงศ์สุวรรณ	รองอธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมป่าไม้	
๖. นายณรงค์ สืบตระกูล	รองอธิบดีกรมที่ดิน	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมที่ดิน	
๗. นายเทวินทร์ นรินทร์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๘. นายบุญเสริม ชันแก้ว	ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมการท่องเที่ยว	
๙. พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยลังษะ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นางสาวธัญญ์ เกียรติไพบูลย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๑. นายทรงธรรม สุขสว่าง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๒. นายกมลชัย รัตนสกววงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๓. นายสุรพล เสวตเศรณี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๔. นายศศิณ เฉลิมลาภ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๕. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๖. นายธัญญา เนติธรรมกุล	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ

๑. อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
-----------------------	---------

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรมการท่องเที่ยว

๑. นายปริญญา กองสมบัติ นักพัฒนาการท่องเที่ยวปฏิบัติการ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. นายจตุรชัย วรพงษ์ศรี รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒. นายดำรง โพธิ์ประสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

๓. นายธัญญ์ นรินทร์ ณ นคร ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายจิรา นาวาศรีพร)

๔. นาย...

นางสาวอังสุม่า พิมพ์ทอง)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๔. นายสว่าง กองอินทร์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑
๕. นายฤทธิชัย พูลพันธ์	ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร
สำนักอุทยานแห่งชาติ
๖. นายอุดมพร ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการส่วนรังวัดแนวเขตที่ดินป่าไม้
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
๗. นายวีระยุทธ วรรณเลิศสกุล	ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ดินและชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
๘. นายวิชัย พรสีแสงสุวรรณ	ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)
๙. นายกฤติน หลิมตระกูล	ผู้อำนวยการกองนิติการ
๑๐. นายประวัติศาสตร์ จันทร์เทพ	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยลาน
๑๑. นายชินทนต์ ปิ่นแก้ว	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๑๒. นางสาวจันทร์เพ็ญ เนียมหอม	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
๑๓. นายสิริพงษ์ ชูเสน	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
๑๔. นายกฤษดา ด้วงแก้ว	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๑๕. นายศิริชัย ด้วงเงิน	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๑๖. นางสาวอังสุมา พิณทอง	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๑๗. นางสาวศิริพรรณ อุ่นอินทร์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๑๘. นางสาวอังศณา สดามเต๊ะ	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๑๙. นางสาวจุฑาทิพย์ ปัตสำราญ	นักวิชาการป่าไม้
๒๐. นางสาวสิริณณา กุเกียรติดำรงกุล	นักวิชาการป่าไม้
๑๔. นางสาวขวัญพร ชมเชย	นักวิชาการแผนที่ภาพถ่าย
๑๕. นายประมะ ช่างเถื่อน	นักวิชาการแผนที่ภาพถ่าย

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง เพื่อทราบ

เรื่องที่ ๒.๑ การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมีระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

- ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

- ระเบียบวาระที่ ๓ การรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒
สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

๓๖

- ระเบียบ...

(นายวชิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นางสาวอังสุมา พิณทอง

เรื่องที่ ๓.๕ การแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน
ตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรื่องเดิม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือ ค่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๒๐๖.๒/๒๔๓๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เชิญเข้าร่วมประชุม
ปรึกษาหารือเรื่องร้องเรียน กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ๙๐๑ ชั้น ๙ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์ราชการ
เฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อพิจารณาหารือเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว
อำเภอบัวชุม อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน
โดยที่ประชุมมีมติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำข้อสังเกตของผู้ตรวจการแผ่นดินเกี่ยวกับการ
การตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจ
รังวัดร่วมกันในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาว่ามีข้อคิดเห็นหรือ
ปัญหาอุปสรรคประการใด และรายงานให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายใน ๖๐ วัน

ความเป็นมา

๑. การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗
มีนาคม ๒๕๓๗ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื่องจาก กอ.รมน.
ภาค ๒ ได้มีโครงการพัฒนาเสริมความมั่นคงพื้นที่ชายแดนไทยเขตจังหวัดนครราชสีมา รอยต่ออำเภอเสิงสาง
อำเภอครบุรี จัดที่ทำการให้ราษฎร เมื่อปี ๒๕๒๖ - ๒๕๒๗ และโครงการ ใน คจก.จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เมื่อปี ๒๕๓๔ นำพื้นที่เสื่อมโทรมในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานไปจัดสรรให้ราษฎร

๒. กรมป่าไม้ มีคำสั่งที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี
โดยกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติให้ดำเนินการ และให้อยู่ในความควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงาน
ของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน

๓. การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๘
มกราคม ๒๕๔๐ อนุมัติในหลักการให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกากันแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน
เฉพาะท้องที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วตามที่กรมป่าไม้เสนอ
โดยมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นำไปออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว

๔. คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เรื่อง มาตรการและแนวทาง
แก้ไขปัญหาดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกรณี
เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติทับลาน มีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เร่งรัดจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา
ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามที่ได้ดำเนินการกันพื้นที่ไว้แล้วใน อำเภอวังน้ำเขียว รวม ๘ จุด
เนื้อที่ประมาณ ๒๑,๑๓๕ ไร่ ในเขตอำเภอเสิงสาง รวม ๔ จุด เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๘๕๐ ไร่ และในเขตอำเภอครบุรี
จำนวน ๑ จุด เนื้อที่ประมาณ ๖๒๒ ไร่ โดยให้นำร่างพระราชกฤษฎีกา เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน ๓ เดือน
นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในเรื่องนี้ และให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นับตั้งแต่พระราชกฤษฎีกา
ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมีผลบังคับใช้

สำเนาถูกต้อง

ศป)

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๕. การประชุม...

(นางสาวอังศุมา พิณทอง)

๕. การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ กรมป่าไม้ขอความเห็นชอบปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานในส่วนพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา รวม ๘ จุด เนื้อที่ ๒๑,๑๓๕ ไร่ โดยให้กรมป่าไม้ทำการรังวัดทำแผนที่บริเวณที่เพิกถอนให้ชัดเจน แล้วเร่งรัดดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนออกจากอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติให้กรมป่าไม้รวบรวมข้อมูลรายละเอียดการครอบครองที่ดิน ถ่ายวิดีโอ และพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ นำมาประกอบพิจารณาในการประชุมคราวต่อไป

๖. การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้ได้ชี้แจงในประเด็นที่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ทุกประเด็นแล้ว และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีมติดังนี้

๑) เห็นควรกันพื้นที่ออกไม่เกินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ โดยไม่เพิกถอนบริเวณที่ขอเป็นป่าชุมชน

๒) ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ พร้อมแนบหลักฐานประกอบ คือ

๒.๑) แผนที่แสดงตำแหน่งพื้นที่ที่จะเพิกถอนมาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ แสดงเขตอุทยานแห่งชาติและคุณภาพลุ่มน้ำ

๒.๒) แผนที่วงรอบระบุพิกัดทางราบ UTM ที่เหมาะสม

๒.๓) รายนามผู้ครอบครองที่ดินและเนื้อที่ครอบครอง

๗. คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ที่ให้กันพื้นที่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติแล้วมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และมีสาระสำคัญดังนี้

๑) ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒) ให้กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ที่มีการครอบครองให้ชัดเจน และขึ้นทะเบียนผู้ครอบครองเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓) ให้กรมป่าไม้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร (หากไม่มีให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม) ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่อง มาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกและต้องพิจารณาร่วมกับพยานหลักฐานอื่น ซึ่งแสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้น ๆ ด้วย

๔) กรณีผลการพิสูจน์ พบราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัย/ทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัย/ทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสมเพื่อให้ทำที่อยู่อาศัย/ทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากบริเวณนั้นไปอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้ว ให้ทำการปลูกป่า

สำเนาถูกต้อง
พื้นที่ฟูสภาพต่อไป

สำเนาถูกต้อง

ส.ป.

๕) กรณี...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

๕) กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัย ทำกิน หลังวันประกาศ
สงวนหวงห้ามพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้เคลื่อนย้ายราษฎรออก แล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
การเคลื่อนย้ายให้เตรียมแผนการรองรับพื้นที่ให้เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต
และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกได้ทันที ให้ดำเนินการ
ควบคุมพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย/ทำกิน
ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ

๖) การดำเนินการใด ๆ จะต้องกำหนดเงื่อนไขการใช้พื้นที่ให้เป็นในรูปแบบของ
การอนุรักษ์ที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และ/หรือสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

๗) ให้ทุกส่วนราชการที่ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สูง ทำการพัฒนาเฉพาะ
ความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีพ

๘. เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ กรมป่าไม้ได้จัดการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหา
ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งและป่าสงวนแห่งชาตินครบุรี จ.นครราชสีมา ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุทยาน
แห่งชาติห้วยขาแข้ง ท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว ความสรุปได้ว่า ราษฎรกลุ่มมูลนิธิเกษตรกรไทย - สมัชชาเกษตรกรรายย่อย
ภาคอีสาน อ้างว่า ได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง บริเวณบ้านซับเต่า
บ้านหนองโสมง บ้านวังน้ำเขียว บ้านห้วยน้ำเค็ม บ้านเชิงเขาสลักได บ้านเขาวง บ้านเชิงเขาห้วยเจ็ก บ้านสวนหอม
และบ้านห้วยเขาทอง ท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยเรียกร้องให้กรมป่าไม้กันพื้นที่ดังกล่าว
ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง เดิมปัญหานี้ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐
เรื่อง มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินทำกิน และการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวคือ
ให้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง เพื่อออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แต่ต่อมาได้ถูกยกเลิก โดยมีมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินทำกินในพื้นที่ป่าไม้ โดยระบุว่า การดำเนินการใด ๆ
ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วและสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ
ก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ด้วย ดังนั้น ในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ การดำเนินการที่ผ่านมา มีดังนี้

๑) กรณีบริเวณบ้านซับเต่า ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐
มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้ว พร้อมทั้งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีมติให้เพิกถอนประมาณ ๒๑,๐๐๐ ไร่ แต่เมื่อ
รังวัดแล้วได้พื้นที่เพียง ๑๕,๐๐๐ ไร่

๒) ในขณะนี้ การรังวัดปรับแนวเขตอุทยานแห่งชาติทั้งหมดยังไม่แล้วเสร็จ
เนื่องจากมีปัญหาในพื้นที่บางส่วน

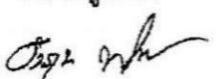
อธิบดีกรมป่าไม้ มีความเห็นว่าควรทำเป็นโครงการปรับแนวเขตอุทยานฯ และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าไม้เพื่อ
กำหนดภารกิจ ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จให้ชัดเจน โดยให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดำเนินการ
และให้มีหัวหน้าโครงการฯ เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการนี้เป็นโครงการฯ แรก

มติที่ประชุม

(๑) ให้ส่วนอุทยานแห่งชาติและส่วนวิศวกรรมป่าไม้ เร่งรัดดำเนินการรังวัด
ปรับแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งในภาพรวมเพื่อเสนอให้มีการเพิกถอนตามขั้นตอนโดยด่วน

(๒) ให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดำเนินการตามความเห็นของ

สำเนาถูกต้อง อธิบดีกรมป่าไม้ในการจัดให้

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

๙. วันที่...
(นายวชิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๙. วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ อธิบดีกรมป่าไม้ได้อนุมัติโครงการปรับปรุงแนวเขตของอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของพื้นที่ (จนมีพระราชกฤษฎีกาแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติใหม่ออกมารองรับ รายละเอียดตามหนังสือสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ กษ ๐๗๑๒./๓๔๗๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒)

๑๐. กรมป่าไม้ มีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี มีผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นประธาน

๑๑. ประธานคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีคำสั่งที่ ๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีผู้แทนป่าไม้เขตท้องที่เป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ปฏิบัติงานสำรวจรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีค่าพิกัดแผนที่ในระบบ UTM ด้วยเครื่องรับสัญญาณจากดาวเทียม (GPS) พร้อมจัดทำตารางบันทึกค่าพิกัดสัญญาณดาวเทียม และลงค่าพิกัดในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ โดยให้ยึดถือตามแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่ปรับปรุงแล้ว ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ประจำจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี เป็นหลัก

๒) การฝังหลักเขตให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลานร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนวิศวกรรมป่าไม้ดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดชี้ตำแหน่งหลักเขตให้ชัดเจน

๓) ในการปฏิบัติงานให้ประสานงานคณะทำงานที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ ประจำจังหวัดแต่งตั้ง

๔) เมื่อเกิดปัญหาใด ๆ อันเป็นอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ให้คณะทำงานรายงานต่อคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทราบ และพิจารณาหาข้อยุติโดยด่วน

๕) ให้รายงานผลความคืบหน้าการปฏิบัติงานทุก ๑๐ วัน และเมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ให้รวบรวมข้อมูลเอกสาร และผลการดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี รายงานต่อคณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

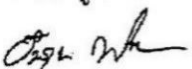
๖) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมอบหมาย

๑๒. กรมป่าไม้มีคำสั่งที่ ๑๖๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ข้าราชการและลูกจ้างไปปฏิบัติงานรังวัดแนวเขตป่าอนุรักษ์ (โดยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน สายที่ ๔ มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน)

๑๓. ส่วนวิศวกรรมป่าไม้ มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๑๒.๗/๘๖๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ รายงานผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ ส่งรายงานและผลการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๖๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (ตามข้อ ๑๒) ทำการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จ.ปราจีนบุรี จ.นครราชสีมา โดยการยึดถือแนวเขตปรับปรุงตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๑๔๕/๒๕๓๗ ได้ระยะทางทั้งหมด ๔๕๖.๑๐ กิโลเมตร และฝังหลักเขตพร้อมหมายเลขหลัก

จำนวน ๑,๓๔๘ หลัก รวมน้ำหนักออกทั้งหมด ๑๘๗,๑๔๘.๑๔ ไร่

สำเนาถูกต้อง

(นายจิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๑๔. มีพระราชบัญญัติ...

๑๔. มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีคำสั่งที่ ๘๐๖/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ท้องที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมามีการกำหนด หน่วยงานภายในกรมใหม่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีคำสั่งที่ ๑๓๖๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการใหม่ โดยมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๕. ผลการรังวัดแปลงที่ดินและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในเขต อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ (ตามหนังสือสำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ทส ๐๙๐๖.๕๐๓/๒๒๑๔ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕) มีดังนี้

๑) ผลการรังวัดแปลงที่ดิน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๓,๘๔๘ ราย จำนวน ๔,๓๗๑ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๕๐,๗๐๘.๑๘ ไร่

๒) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๒๐๕ ราย จำนวน ๒,๙๑๖ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๔๐,๙๔๘.๑๕ ไร่

๓) เมื่อตรวจสอบผลการรังวัดแปลงที่ดินและผลการตรวจพิสูจน์สิทธิ ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กับข้อมูลผลการสำรวจและจัดทำแผนที่พื้นที่การครอบครองใช้ ประโยชน์ที่ดินของกิจกรรมโครงการสำรวจจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยใช้เทคโนโลยี สำรวจจากระยะไกล ปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒ แล้ว ปรากฏว่ายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดที่มีร่องรอยการถือครอง ทำประโยชน์ที่ดิน

๔) ผลการรังวัดแปลงที่ดินในแนวเขตปรับปรุงอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ จำนวน ๕๘๘ ราย จำนวน ๗๕๔ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๑๕,๓๔๔.๔๘ ไร่

๕) ผลการรังวัดแปลงที่ดินอยู่นอกแนวเขตปรับปรุงอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๓,๒๖๐ ราย จำนวน ๓,๕๗๑ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๓๕,๓๖๓.๗๐ ไร่

๖) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินราษฎรอยู่ในแนวเขตปรับปรุง อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จำนวน ๒๓๘ ราย จำนวน ๒๙๘ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๘,๑๐๗.๙๗ ไร่

๗) ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินราษฎรอยู่นอกแนวเขตปรับปรุง อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ปังบประมาณดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๙๖๗ ราย จำนวน ๒,๖๑๘ แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๓๒,๘๔๐.๑๘ ไร่

อนึ่ง ผลการปฏิบัติงานรังวัดและพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง นั้น ยังปรากฏร่องรอยแปลงที่ดินทำประโยชน์อีกจำนวนมาก แต่ราษฎรไม่นำชี้แนวเขตแปลงถือครองที่ดินไม่แสดงตน และไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัญหาจากผลของนโยบายซึ่งราษฎรหวังให้ดำเนินการแก้ไข แนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ตามผลการรังวัดปรับปรุงแนวเขต

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ทำ

๑๖. การประชุม...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๑๖. การประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้มีการเสนอพิจารณาเรื่องการจัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง (ปี ๒๕๔๓) เนื่องจากมติที่ประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ชัดกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณายกเลิกแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งตามมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องมาถึงปี ๒๕๕๓

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ซักถามข้อเท็จจริงและร่วมกันพิจารณา โดยได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า มติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ได้เห็นชอบให้กรมป่าไม้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เห็นชอบหลักการมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ และให้ดำเนินการต่อไปได้ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และให้กรมป่าไม้ได้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา โดยได้มีการจัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่ไม่ได้มีการดำเนินการประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาจึงไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันได้เกิดปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงควรใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ (พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกรราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจรเข้มังคัง ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔) และหากมีการสำรวจพบบริเวณพื้นที่ที่มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมที่จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติก็ควรที่จะดำเนินการผนวกพื้นที่ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบให้การแก้ไขปัญหาคัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง โดยยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระแกรราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจรเข้มังคัง ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ และใช้แนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

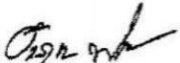
๑๗. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ได้เห็นชอบในหลักการตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ในพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดินอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รับผิดชอบกลุ่มที่ ๔ ราษฎรผู้อยู่อาศัยในเขตป่าอนุรักษ์ก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ เพื่อให้มีการสำรวจเตรียมความพร้อมของชุมชน ก่อนที่จะมีการดำเนินการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาล โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ เพื่อการดำรงชีพตามวิถีชีวิต ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อให้สามารถอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์อย่างเกื้อกูลธรรมชาติ ภายในเขตป่าอนุรักษ์ได้อย่างสมบูรณ์

เพื่อความยั่งยืนต่อไป

สำเนาถูกต้อง

๑๗

๑๘. สำนักงาน...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พินทอง)

๑๘. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ที่ ผผ ๑๐/๒๗ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒ แจ้งผลการประชุมหารือ กรณีการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ทับที่ดินของราษฎรในพื้นที่ อำเภอน้ำหนาว อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา โดยที่ประชุมมีมติให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และ ส.ป.ก.) นำแนวทางแก้ไขปัญหามาตามข้อเสนอแนะของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ไปพิจารณาหารือร่วมกับผู้บริหารระดับกรมและกระทรวง ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจ รายงานผลการพิจารณาต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ภายใน ๓๐ วัน

๑๙. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๖.๕๐๓/๒๘๑๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แจ้งเลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ว่าได้พิจารณาตามข้อเสนอแนะของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่เสนอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยยึดถือตามแนวเขตปรับปรุงที่ได้ดำเนินการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้วมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในกรณีที่แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ทับซ้อนกับโครงการจัดที่ดินของรัฐและที่ดินทำกินของราษฎรที่อาศัยมาแต่เดิม เนื่องจากการเสนอเพื่อขอปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ได้มีการเสนอให้พิจารณาดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบเนื่องจากผู้ได้รับผลจากการพิจารณามีหลายกลุ่ม และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกิดปัญหาความขัดแย้งมาก คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงมีมติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้ใช้แนวเขตตามพระราชกฤษฎีกาปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ในการดำเนินการตามนโยบายมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ตามพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไข ปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) โดยในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ในพื้นที่เป้าหมายกลุ่มที่ ๔ ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งประสานผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว การแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่ง จึงต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แม้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จะแจ้งว่า ไม่ได้ประสงค์ให้การแก้ไขปัญหาคณะอุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นแนวทางสำหรับการแก้ไข ปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่อื่น ๆ เนื่องจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานมีประวัติความเป็นมาและบริบทเฉพาะที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น แต่ก็ไม่ปรากฏแนวทางหรือมาตรการที่จะป้องกันไม่ให้ราษฎรที่มีที่อยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์อื่นจะมีการเรียกร้องและเกิดข้อขัดแย้งในภายหลังได้ ประกอบกับในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอน้ำหนาว จังหวัดนครราชสีมา มีการจับกุมดำเนินคดีบุกรุก เนื่องจากมีการเปลี่ยนสภาพจากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นรีสอร์ท หรือบ้านพักตากอากาศของกลุ่มทุน รวมจำนวน ๔๙๐ คดี เมื่อที่ประมาณ ๑๑,๐๖๐ - ๒ - ๙๖ ไร่ คิดค่าเสียหายของรัฐโดยประมาณ ๗๓๔,๔๔๔,๑๙๗ บาท ที่ผู้แทนอัยการสูงสุดได้หารือกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีข้อเสนอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแยกราชยะเอียด

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ข้อมูล...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

ข้อมูลในแต่ละคดี เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการ และพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้น การดำเนินการเพื่อพิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่สำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จึงไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปตาม แนวทางที่รัฐบาลกำหนด แต่ทั้งนี้หากการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) เป็นประการใดจะได้พิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดต่อไป

สำหรับการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของเอกสารสิทธิในที่ดินภายในเขต อุทยานแห่งชาติทับลาน เนื่องจากพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน เป็นไปตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับแนวทางของผู้ตรวจการแผ่นดินในการให้กรมที่ดินดำเนินการ ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของเอกสารสิทธิในที่ดิน หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าออกโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ให้กรมที่ดินดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒๐. ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือ ส่วนที่ ๒๐/๑๕๕๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณี อุทยานแห่งชาติทับลาน ดังนี้

๑) กรณีการแก้ไขปัญหาค้ำกัดที่ดินของพื้นที่ ที่มีข้อเสนอแนะให้ กระทรวง ทหารกองทัพอากาศและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกา ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยอาศัยอำนาจมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ยึดถือแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดร่วมกันมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓

๒) ภายหลังการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ทับลานแล้ว เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลสามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าประสงค์ ประกอบกับเพื่อเป็น การแก้ไขปัญหาค้ำกัดที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

(๑) บริเวณพื้นที่ที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน หากมีประชาชนอยู่อาศัย ทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการแก้ไขปัญหาค้ำกัดที่ดินโดยการพิจารณา อนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่องพื้นที่เป้าหมายและกรอบ มาตรการแก้ไขปัญหาค้ำกัดที่ดินอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

(๒) บริเวณพื้นที่ที่ถูกกันออกหรือเพิกถอนจากเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

- บริเวณพื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปลง ๒ ในส่วนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก้งดินสอ ป่าแก้งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ให้กรมป่าไม้รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อออกกฎกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณดังกล่าว รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติ ยกเลิกพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ในพื้นที่บริเวณดังกล่าว จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมให้ครบถ้วน

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

พัน

- บริเวณ...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

งสาวอัสสุมา พิณทอง)

วิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

- บริเวณที่ดินทำกินของราษฎรที่อาศัยอยู่มาแต่เดิม เนื่องจากพื้นที่บางส่วนมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่บางส่วนยังมีสถานะเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ร่วมอยู่ด้วย กรณีพื้นที่ดังกล่าวมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ให้กรมป่าไม้รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณดังกล่าว จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณดังกล่าวให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

- บริเวณพื้นที่โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เนื่องจากพื้นที่โครงการดังกล่าวยังคงมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อีกทั้งมีสถานะเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของทั้งสองโครงการที่จะให้ประชาชนได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในพื้นที่บริเวณดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ให้กรมป่าไม้รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณโครงการดังกล่าว รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติยกเลิกพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ป่าโซน C) ในพื้นที่บริเวณโครงการดังกล่าว จากนั้นให้ส่งมอบพื้นที่บริเวณโครงการดังกล่าวให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหลังดำเนินการรับมอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าวให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ครบถ้วน

ในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะข้างต้นให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย แล้วรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ให้แจ้งต่อผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

๒๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๖.๗๐๔/๒๖๖๒๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรียน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งว่าได้พิจารณาข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินให้ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ยึดถือแนวเขตตามที่ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดร่วมกันมาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และภายหลังการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานแล้ว บริเวณพื้นที่ที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ หากมีประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการแก้ไขโดยพิจารณาอนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ ตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) แล้ว ดังนี้

๑) การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีผลกระทบต่อการดำเนินการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย เนื่องจากอุทยานแห่งชาติทับลาน ได้ลงทะเบียนเป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ได้รับการลงทะเบียนเป็นมรดกโลกแหล่งที่ ๕ ของไทย และเป็นอันดับ ๒ ของมรดกทางธรรมชาติของไทยเมื่อครั้งประชุมวันที่ ๑๐ - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๘ เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เขตรักษาพันธุ์...

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ มีพื้นที่จำนวน ๓,๘๗๔,๘๖๓ ไร่ หรือ ๖,๑๕๕ ตารางกิโลเมตร การที่มีพื้นที่ลดลง จำนวน ๖๔,๔๐๔.๓๘ ไร่ จะมีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลกกลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่

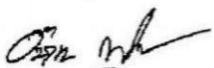
๒) การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าว เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลาน มีการจับกุมดำเนินคดี โดยใช้มาตรา ๑๖ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จำนวน ๔๙๒ คดี รวมเนื้อที่ ๑๑,๐๖๘ - ๐ - ๑๕ ไร่ ซึ่งคดีต่างๆ อยู่ในขั้นตอนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีในชั้นศาลยุติธรรม

๓) การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแนวเขตที่ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดร่วมกันมาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเส้นแนวเขตที่สำรวจจริงวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บางช่วงมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีการจับกุมดำเนินคดี อีกทั้งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากมีผู้ได้รับผลจากการพิจารณาอยู่หลายกลุ่ม และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกิดปัญหาความขัดแย้งมากมาย ประกอบกับในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีการจับกุมดำเนินคดีบุกรุก เนื่องจากมีการเปลี่ยนสภาพจากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นรีสอร์ท หรือบ้านพักตากอากาศของกลุ่มนายทุน ซึ่งหากมีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน อาจจะมีผลเสียต่อทางราชการได้ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้ยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๔) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินการตามนโยบายมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ตามพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) โดยในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ในพื้นที่เป้าหมายกลุ่มที่ ๔ ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ทั้งก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนา รณณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง การแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่งจึงต้องดำเนินการตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาดินในเขตป่าอนุรักษ์ในภาพรวมทั่วประเทศ

๕) ในส่วนพื้นที่ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีคำสั่ง ที่ ๓๗๘๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาการทับซ้อนกันระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

๒/๖

๒๒. ผู้ตรวจ...

(นายวชิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๒๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๑๑๖๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ขอเชิญประชุมปรึกษาหารือ กรณี อุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยมีเรื่องเพื่อพิจารณา ให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รายงานถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน และมีความเห็นว่า ไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินได้ เพื่อเป็นการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวให้ได้ข้อยุติร่วมกัน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรึกษาหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นที่พิจารณาดังนี้

๑) กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และต่อมากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก

(๑) การมีพื้นที่ลดลงจะมีผลกระทบต่องานหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงใหญ่ - เขาใหญ่ ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า อุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่กลุ่มป่าดงใหญ่ - เขาใหญ่ ซึ่งได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๒๙ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นการขึ้นทะเบียนโดยอาศัยคุณสมบัติโดดเด่นตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้เป็นแหล่งมรดกโลก ข้อที่ ๑๐ กล่าวคือ การเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดสัตว์และพันธุ์พืชที่หายากหรือที่ตกอยู่ในสภาวะอันตรายแต่ยังคงสามารถดำรงชีวิตได้ รวมถึงระบบนิเวศอันเป็นแหล่งรวมความสมบูรณ์ของพืชและสัตว์ที่ทั่วโลกให้ความสนใจ โดยได้ใช้แนวเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ในการเสนอขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๒/๓๖๗๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ให้ข้อมูลต่อศูนย์มรดกโลกในเรื่องขอบเขตของผืนป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ สรุปได้ว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของผืนป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ในอนาคตอันใกล้อย่างแน่นอน โดยจะมีการกันพื้นที่บริเวณทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นเขตชุมชนและป่าเสื่อมโทรมออก จำนวนเนื้อที่ ๔๓,๗๒๙.๖๓ เฮกเตอร์ และผนวกพื้นที่บริเวณทิศเหนือของอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติเข้ามา จำนวนเนื้อที่ ๑๗,๖๒๗ เฮกเตอร์ โดยขอให้คณะกรรมการมรดกโลกถือว่าพื้นที่เดิมที่เคยเสนอไว้ก่อนหน้านี้เป็นพื้นที่ของผืนป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ไปพลางก่อน ซึ่งการปรับปรุงแนวเขตดังกล่าวจะเสร็จสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยพื้นที่ที่ปรับปรุงซึ่งอยู่ภายในแนวปรับปรุงใหม่จะได้รับการปกป้องดูแลอย่างดี เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีการบุกรุกเพิ่มเติมหรือถูกทำลายจากบุคคลที่เข้ามาอาศัย และจะจัดให้มีแนวกันชนตลอดแนวเขตปรับปรุงใหม่ ดังนั้น การดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางการบริหารจัดการขอบเขตของแหล่งมรดกโลก ผืนป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เคยแจ้งไว้ต่อศูนย์มรดกโลก เพื่อประกอบการเสนอขอขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติแล้ว นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตด้วยการกันพื้นที่ที่เป็นเขตชุมชนและป่าเสื่อมโทรมซึ่งมิได้มีคุณค่าในเชิงอนุรักษ์ออกไปยังเป็นการส่งเสริมให้การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย กรณีนี้จึงมีอาจถือได้ว่า การดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่องานหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลกกลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ แต่อย่างใด

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

กรมอุทยาน...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

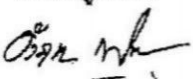
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า ถึงแม้กรมอุทยานแห่งชาติฯ จะได้เคยมีหนังสือ ที่ ๐๙๑๐.๒/๓๖๗๑ ลว ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงศูนย์มรดกโลกว่า อาจมีการปรับเปลี่ยนแนวขอบเขตบางส่วนของอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งแล้วนั้น แต่ในที่สุดแล้วคณะกรรมการมรดกโลก ได้มีมติ ๒๙COM ๘B.๑๑ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ ให้กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ว่า ซึ่งรวมพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งทั้งหมด ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ โดยไม่ได้มีเงื่อนไขบังคับให้ประเทศไทยดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งแต่อย่างใด ซึ่งหากประเทศไทยประสงค์จะปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง การดำเนินงานตามแนวทางการอนุวัติอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention) ย่อ หน้า ๑๖๓ - ๑๖๕ ประเทศไทยจะต้องแจ้งให้ศูนย์มรดกโลกรับทราบ เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการมรดกโลก พิจารณาว่า การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้งดังกล่าวนั้น จะทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ของกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ หรือไม่ และหากคณะกรรมการมรดกโลกเห็นว่า การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ส่งผลให้คุณค่า OUV ของพื้นที่เสื่อมถอยลงหรือสูญหายไป คณะกรรมการมรดกโลกอาจพิจารณาให้กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกในภาวะอันตรายได้ ดังนั้น การพิจารณาว่าการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง มีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ หรือไม่นั้น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาให้ความเห็น

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ประเทศไทยจะต้องจัดทำรายงานสถานภาพการอนุรักษ์ (State of Conservation) รายงานต่อคณะกรรมการมรดกโลก เพื่อตอบประเด็นข้อสงสัยของคณะกรรมการมรดกโลก ในเรื่องของการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ เช่น การแก้ไขปัญหาการลักลอบตัดไม้พะยุง การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในแหล่งมรดกโลกเพื่อทำรีสอร์ต การขยายถนน ๓๐๔ การสร้าง Wildlife Corridors การสร้างเขื่อนห้วยโสมง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้คณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาโดยตลอด

เนื่องจากพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีความสำคัญยิ่งของประเทศไทย รวมถึงกระแสความตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในยุคปัจจุบัน การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องล้วนแล้วแต่ถูกจับตามองจากประชาชนทั่วไป และกลุ่มองค์กรด้านการอนุรักษ์กลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศหรือระหว่างประเทศ ถึงแม้ประเทศไทยจะไม่แจ้งต่อศูนย์มรดกโลก เพื่อขอเสนอปรับลดพื้นที่ดังกล่าวจากการเป็นมรดกโลกก็ตาม คณะกรรมการมรดกโลกอาจได้รับทราบข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่น ๆ และสอบถามกลับมายังประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้เคยเกิดกรณีเช่นนี้มาแล้วในอดีต ซึ่งหากมีเหตุการณ์ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้น จะทำให้เกิดผลเสียหายต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยว่าไม่สามารถดำเนินการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกให้เป็นไปตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ตามที่ประเทศไทยได้เคยให้สัตยาบันในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกไว้แต่เดิม ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องแจ้งให้คณะกรรมการมรดกโลกรับทราบการปรับปรุงแนวเขตฯ ดังกล่าว

(๒) มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ทั้งในขั้นตอนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และในชั้นการพิจารณาคดีของศาล

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นางสาวอังสุมา พิณทอง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ผู้ตรวจ...

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว โดยผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า หากรัฐบาลได้ดำเนินการตามวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน จนมีการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามแนวเขตปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และกรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว ย่อมส่งผลให้พนักงานอัยการไม่สามารถสั่งฟ้องคดีดังกล่าวได้ เนื่องจากแปลงที่ดินจะอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร แม้ที่ดินจะมีการเปลี่ยนมือหรือเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ ก็มิใช่การกระทำผิดกฎหมายอาญา แต่เป็นการกระทำโดยผิดเงื่อนไขของการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่ ส.ป.ก. จะต้องไปดำเนินการเพิกถอนการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายต่อไป นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตย่อมไม่มีผลกระทบต่อคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้การยึดถือครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นความผิดอยู่ สำหรับการดำเนินการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้บังคับใช้กฎหมายก่อนการปรับปรุงแนวเขตนั้น หากในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ได้เข้าจับกุมดำเนินคดีหรือใช้มาตรการโดยมีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น การดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงไม่มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการแต่อย่างใด

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า การดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยใช้แนวเขตสำรวจปี ๒๕๕๓ มีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวม ดังนี้

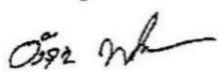
- ผลกระทบต่อรูปคดีที่กล่าวโทษดำเนินคดีไว้แล้ว ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และอยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๔๙๓ คดี รวมเนื้อที่ ๑๑,๐๗๘ - ๒ - ๙๙ ไร่ โดยเป็นนายทุนและผู้ครอบครองรายใหม่ จำนวน ๔๗๐ ราย และมีการเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ จำนวน ๒๓ ราย โดยคดีที่อยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนจะมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ไปยังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง และหากคดีอยู่ในระหว่างพิจารณาในชั้นศาล ศาลก็จะมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยแม้จะอ้างว่า เป็นหลักการใช้กฎหมายอาญา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗, ๒๙ หรือตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และมาตรา ๓ แต่หากดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยใช้แนวเขตสำรวจปี ๒๕๕๓ จะเกิดผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมของประเทศ อย่างร้ายแรง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

- ผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมของประเทศ ปัจจุบัน ได้มีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นมา มีบทบัญญัติเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖๔ โดยกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติทำการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในอุทยานแห่งชาติ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน กล่าวคือ ภายในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ หลังจากนั้น จะมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ โดยมีได้สิทธิในที่ดินนั้น โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ที่ ๖๖...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

จัดหาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกิน ๒๐ ปี อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการหน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชน ในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน การสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน มาตรการในการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินโครงการ การกำหนดให้ความคุ้มครองบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตพื้นที่โครงการ ได้ดำรงชีพอย่างเป็นอย่างเป็นปกติสุข ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

- จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ ได้กำหนดแนวทางเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ไว้แล้ว ในขณะเดียวกัน หากเป็นการบุกรุกใหม่ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ กำหนดโทษไว้สูงมาก ทั้งทางอาญา แพ่ง และปกครอง ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล รวมถึงมาตรการริบของกลาง จะทำให้ผู้ที่ประสงค์จะบุกรุกเกิดความเกรงกลัว ไม่กล้าฝ่าฝืนกฎหมาย

- แต่ถ้าหากมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะกรณีอุทยานแห่งชาติทับลาน ด้วยวิธีการดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยใช้แนวเขตสำรวจปี ๒๕๕๓ ย่อมเกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างร้ายแรง ทั้งการดำเนินการตามมาตรา ๖๔ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งอื่นทั่วประเทศจะไม่สามารถกระทำได้ ผู้ที่บุกรุกยึดถือครอบครองและถูกดำเนินคดีจะเรียกร้องการปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีของอุทยานแห่งชาติทับลาน และเกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีที่อยู่ระหว่างพิจารณาในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งอื่นทั่วประเทศ ทั้งคดีในส่วนอาญา คดีในส่วนแพ่ง และการดำเนินมาตรการทางปกครอง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งท้ายที่สุด พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกบุกรุก จะตกไปอยู่ในความครอบครองของนายทุน ประชาชนส่วนใหญ่ก็จะไม่มีที่ดินอยู่อาศัยและทำกิน ต้องลักลอบบุกรุกทำลายป่าอนุรักษ์ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานก็ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หรือถูกข่มขู่ คุกคาม ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

- ในทางตรงกันข้าม หากปฏิบัติตามแนวทางตามมาตรา ๖๔ จะเป็นการแก้ไขปัญหามาเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ โดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น แต่ผ่อนปรนให้สามารถดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐกำหนด ทั้งการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมถึงมาตรการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกใหม่ ซึ่งกำหนดโทษไว้สูงมาก ทั้งทางอาญา แพ่ง และปกครอง ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล รวมถึงมาตรการริบของกลาง จะเป็นมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และอำนวยความสะดวกของประชาชนโดยส่วนรวมไปพร้อมกันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

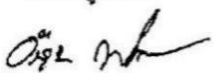
(๓) ไม่สอดคล้องกับมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ให้ยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า มติของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานโดยยึดแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และใช้แนวทาง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ปฏิบัติตาม...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นักวิชาการป่าไม้ ๒ (นิติการ)

ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น ไม่ปรากฏว่าได้มีการนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อันมีสาเหตุมาจากการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ตลอดจนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการขอบเขตของแหล่งมรดกโลก ผืนป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ข้อมูลต่อศูนย์มรดกโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาประกอบการพิจารณา นอกจากนี้การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งดำเนินการโดยกรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีการรังวัดปักหลักเขตที่ชัดเจน จนกระทั่งเป็นที่รับรู้และยอมรับร่วมกันของทุกภาคส่วน และตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ ให้ความเห็นชอบแล้วนั้น ก็มีได้มีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่อย่างใด ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย่อมสามารถนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังกล่าวมาเป็นเหตุผลสนับสนุนในการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานได้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

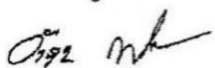
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า นโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ลงมติเห็นชอบร่างนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยนโยบายและแนวทางการดังกล่าว กำหนดว่า รัฐไม่ควรให้เอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินแก่ผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ และการดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ในที่ดินของรัฐ จะไม่ดำเนินการในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตพื้นที่ต้นน้ำลำธาร พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และชั้น ๒ พื้นที่สงวนหวงห้ามไว้ใช้ประโยชน์ในราชการและที่ดินที่ยังไม่หมดสภาพการเป็น ที่สาธารณประโยชน์ ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ได้ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ในการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติในหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมา ได้มีการเสนอเรื่องราวให้พิจารณาการเพิกถอนแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินให้แก่ราษฎร แต่ก็ไม่มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ใดถูกเพิกถอนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เมื่อเกิดกระแสการเพิกถอนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จึงเป็นสิ่งเร้าให้เกิด การขยายตัวของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ถูกบุกรุกมากยิ่งขึ้น เช่น ในคราวการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๐ ให้กันแนวเขตอุทยานแห่งชาติ เฉพาะท้องที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อมาในคราวการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ได้มีการเสนอให้กันพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเพิ่มขึ้นไปอีก ในบริเวณพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว เพิ่มเติมอีกจำนวน ๘ จุด เนื้อที่ ๒๑,๑๓๕ ไร่ ซึ่งจะเห็นว่า ได้ก่อให้เกิดกระแสการเพิกถอนพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งๆที่พื้นที่ซึ่งราษฎรถือครองในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เดิมเป็นการบุกรุกพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมาก่อนที่จะประกาศพื้นที่บริเวณดังกล่าว ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งผู้บุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐมาก่อน ควรเคารพเงื่อนไขข้อเท็จจริง ข้อระเบียบ กฎหมายของบ้านเมือง ในการจัดสรรที่ดินของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นแนวทางปฏิบัติที่ใช้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันทั่วทั้งประเทศ ไม่ควรมีท้องที่หรือตำบลใดได้รับเงื่อนไขสิทธิพิเศษแตกต่างไปจากพื้นที่เขตปกครองอื่นในราชอาณาจักรไทย

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ประเด็น...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

นางสาวอังสุมา พิณทอง)
วิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ประเด็นสำคัญของการเสนอให้มีการเพิกถอนพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ หักล้าง ต่อเนื่องกันมาหลายครั้ง จนไม่เป็นที่ยึดของจำนวนเนื้อที่ในการเพิกถอน ก็เนื่องจากสำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ได้มีการออกหนังสือ ส.ป.ก. ในเขตอุทยานแห่งชาติหักล้างเรื่อยมา จนส่งผลให้มีการบุกรุกพื้นที่ ในเขตอุทยานแห่งชาติหักล้างอย่างต่อเนื่อง และเรียกร้องสิทธิในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพิ่ม มากขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถหาข้อยุติได้ การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในแต่ละช่วงสมัย ก็ส่งผลต่อนโยบายด้านการแก้ไข ปัญหาที่ดินของรัฐแตกต่างกันออกไป

ต่อมาในคราวการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในเรื่องการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติหักล้าง (ปี ๒๕๔๓) ได้มีมติ เห็นชอบให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติหักล้างตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยให้ยึดถือ แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่ดิน ตามแนวทางปฏิบัติของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งในการประชุมดังกล่าว คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้พิจารณาข้อเท็จจริง และให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เห็นชอบหลักการ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดิน ในพื้นที่ป่าไม้ และให้ดำเนินการต่อไปตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งในส่วนของการรังวัดปรับปรุง แนวเขตอุทยานแห่งชาติหักล้าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่ไม่ได้มีการดำเนินการประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย การแก้ไขปัญหาดินจึงควรใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และหากมีการสำรวจพบบริเวณพื้นที่ที่มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมที่จะประกาศเป็น อุทยานแห่งชาติก็ควรที่จะดำเนินการผนวกพื้นที่ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อไป โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เป็นมติในที่ประชุมร่วมกันขององค์คณะ ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการจากส่วนราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และผู้ทรงคุณวุฒิ จึงไม่ใช่ความเห็นของกรม อุทยานแห่งชาติฯ แต่เพียงฝ่ายเดียว

ทั้งนี้ ในการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้อง มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามนัยมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาดำเนินการ ซึ่งการเพิกถอนเปลี่ยนแปลงแนวเขต ให้กับนายทุนผู้มีสถานะที่ไม่ใช่ผู้ยากไร้ อาจส่งผลกระทบเกิดการต่อต้านจากประชาชนที่มองเห็นการกระทำ ดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติ เกิดความไม่เป็นธรรมต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และเกรงว่าการเพิกถอน พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อแก้ไขปัญหาดินจะไม่ใช่วิธีการแก้ไขปัญหา กลับจะส่งผลให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐต่อไปใน พื้นที่อื่น ๆ ด้วย

(๔) กรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่า การแก้ไขปัญหาดิน ในเขตป่าอนุรักษ์ทุกแห่งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมีมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดินการอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า พื้นที่บริเวณที่มีการร้องเรียนเป็น พื้นที่ที่ราษฎรอยู่อาศัยมาแต่เดิม อีกทั้งยังทับซ้อนกับพื้นที่ที่กรมป่าไม้ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและโครงการ พมพ. และโครงการ คจก. ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงาน ของรัฐเข้าดำเนินโครงการ ซึ่งทำให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของแต่ละหน่วยงานในการ จัดการพื้นที่ที่มีการทับซ้อนกันดังกล่าว ทั้งนี้ หากจะนำการแก้ไขปัญหาดินการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ตั้ง

ตามพระราชบัญญัติ...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง

ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่องพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) มาแก้ไข ปัญหาในพื้นที่บริเวณดังกล่าว เห็นว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ประกอบแนวทางของมติ คทช. นั้น เป็นคนละหลักการกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่มี เหตุผลสำคัญมาจากการประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ปรากฏข้อบกพร่อง อยู่หลายประการ ได้แก่ การที่กรมป่าไม้ไม่ได้ทำการรังวัดและสำรวจสภาพพื้นที่จริงก่อนมีการประกาศเขต อุทยานแห่งชาติทับลาน ส่งผลทำให้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับที่ดินทำกินของราษฎร ซึ่งอยู่อาศัยมาแต่เดิม รวมถึงราษฎรที่ถูกจัดเข้าอยู่อาศัยตามโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับมอบ นโยบายจากรัฐบาลให้ดำเนินการไม่ว่าจะเป็น ส.ป.ก. โครงการ พมพ. และโครงการ คจก. เหล่านี้เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ทั้งสองหลักการสามารถที่จะดำเนินการควบคู่ไปด้วยกันได้ โดยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ นั้น จะต้องดำเนินการภายใต้ แนวเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ดังนั้น ประการแรกจึงต้องดำเนินการปรับปรุงแนวเขต อุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ให้แล้วเสร็จก่อน โดยใช้แนวเขตที่ได้มีการสำรวจ รังวัดร่วมกัน ของทุกภาคส่วนซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และตรงตามสภาพ ความเป็นจริงของพื้นที่ ต่อจากนั้นจึงดำเนินการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและชุมชนที่อยู่ในเขตอุทยาน แห่งชาติทับลาน ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า การพิจารณาให้ราษฎร อยู่อาศัยอยู่เดิมภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนาเพื่อที่จะช่วยเหลือราษฎรให้สามารถอยู่อาศัยและทำกินภายในเขตอุทยานแห่งชาติได้อย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย ราษฎรสามารถมีสิทธิใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ได้อย่างเกื้อกูลธรรมชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การรับรองสิทธิ ทำกินที่มีกฎหมายรองรับราษฎร สามารถได้รับการช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละพื้นที่

นายกรัฐมนตรีได้โปรดเห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหาที่ดิน เพื่อให้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งรัดทำการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรภายในเขต ป่าอนุรักษ์ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เห็นชอบแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตอุทยาน แห่งชาติทับลาน ในพื้นที่เป้าหมาย ๙๖ หมู่บ้าน เนื้อที่ประมาณ ๒๖๓,๙๑๒ ไร่ เพื่อเร่งรัดดำเนินการสำรวจ การครอบครองที่ดินของราษฎร ให้แล้วเสร็จ หลังจากนั้นจะได้เร่งรัดทำการตรวจสอบคุณสมบัติและบริหาร จัดการที่ดิน เพื่อนำพื้นที่ที่กำหนดเป็นพระราชกฤษฎีกาให้ราษฎรสามารถอยู่ได้ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ดังนั้น ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติ มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่เดิม สามารถมีสิทธิทำกินและ อยู่อาศัยในพื้นที่ได้ โดยไม่ต้องทำการ เพิกถอนเขตอุทยานแห่งชาติ อีกทั้งตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ห้ามมิให้มีการมอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อนำไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมได้อีก อันเป็นการรักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ประชาชนยังสามารถมีสิทธิ อยู่อาศัยและทำกิน โดยมีให้มีการเปลี่ยนการครอบครองไปให้บุคคลอื่น หรือซื้อ - ขาย เปลี่ยนมือเป็นของนายทุน อันเป็นนโยบายสำคัญของนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้กำหนดไว้

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(๕) กรณี...

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

เจ้าพนักงานป่าไม้ปฏิบัติการ

(๕) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่า ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาการทับซ้อนระหว่างพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แล้ว

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการประชุมคณะทำงานดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน โดยให้เพิ่มผู้แทนกรมป่าไม้, กอ.รมน. ภาค ๑ กอ.รมน. ภาค ๒ และ กอ.รมน. ภาค ๓ เป็นคณะทำงาน และเพิ่มเติมอำนาจของคณะทำงาน โดยให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อแก้ไขปัญหาด้านที่มอบหมาย และให้แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาแนวเขตพื้นที่ทับซ้อนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยขยายขอบเขตการแก้ไขปัญหามาจากเดิมเฉพาะบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานให้ครอบคลุมทั้งประเทศ ซึ่งจนถึงปัจจุบันการดำเนินงานของคณะทำงานดังกล่าวก็ยังไม่ได้ข้อยุติที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ทับซ้อนกันบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานแต่อย่างใด กรณีดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาร่องรอยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวเขตและสภาพปัญหาของพื้นที่ทับซ้อนเป็นที่ยุติแล้ว และอาจส่งผลให้การแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีการร้องเรียนต้องเน้นซ้ำออกไป

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วมกัน ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยได้มีการประชุมร่วมกันแล้ว แต่ยังไม่สามารถหาข้อยุติที่ชัดเจน เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ทับซ้อนกัน บริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานได้ เนื่องจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เสนอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน บริเวณที่ทับซ้อนกับพื้นที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากได้เคยนำปัญหาการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เสนอต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติแล้ว โดยคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ได้มีมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้ใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขต พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับขณะนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีแนวทางการแก้ไขปัญหาลงให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒๓. อุทยานแห่งชาติทับลาน มีพื้นที่ประมาณ ๑,๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ปัจจุบันการดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดิน ตามคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อดำเนินโครงการหรือแผนงานเสนอเพื่อขอรับการอนุญาต ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาแล้วประมาณ ๗๙.๘๓ % และในจังหวัดปราจีนบุรีได้ดำเนินการเสร็จแล้ว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา กรณี การแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

คณะกรรมการ...

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

๗-๑๑-๒๕๖๒

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

นายวรารุท ศิลปอาษา ประธานกรรมการได้สอบถามความประสงค์ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ให้นำเรื่องนี้เข้าที่ประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณา

นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการกล่าวว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องการให้นำเรื่องการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง

นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า ในเรื่องนี้มีกฎหมายหลายฉบับเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการอย่างไรก็ล้วนแต่มีผลกระทบทั้งสิ้น จากที่ได้เคยหารือกับผู้ตรวจการแผ่นดินว่าหากไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินได้ จะถือว่ามีความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และผู้ตรวจการแผ่นดินจะแจ้งผลไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป แต่ในปัจจุบันจากการสำรวจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่า พื้นที่ดังกล่าวได้มีการบุกรุกและเปลี่ยนมือมาโดยตลอด ดังนั้น มติที่ประชุมจะเป็นอย่างไรก็ต้องรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อทราบ

นายกมลชัย รัตนสภาวะวงศ์ กล่าวว่า ในกรณีดังกล่าวไม่เข้าข่ายความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เพราะการกระทำ ความผิดตามกฎหมายดังกล่าวจะต้องเป็นการกระทำที่ประกอบไปด้วยเจตนาที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย แต่ในกรณีนี้ ยังไม่สามารถสรุปข้อเท็จจริงที่ชัดเจนได้เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาพิสูจน์ข้อเท็จจริง โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งข้อมูลดังกล่าว จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลา ๒๔๐ วัน ส่วนแนวทางการดำเนินการในเรื่องนี้ก็ต้องมีการพิสูจน์สิทธิ์ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าว ถ้าพิสูจน์ได้ก็ต้องนำมาพิจารณาความสำคัญของสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคล และสิทธิประโยชน์ส่วนรวม เช่น การเป็นมรดกโลก เป็นต้น ส่วนที่ไม่สามารถพิสูจน์สิทธิ์ได้ให้ถือว่ากระทำความผิดตามกฎหมาย แต่ทั้งนี้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีเจตนารมณ์ในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ไม่ต้องรับโทษแต่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมาย เนื่องจากในกระบวนการทางกฎหมาย การที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีจำนวนมากไม่อยู่ในวิสัยที่สามารถจัดการได้ ซึ่งการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้หลักทางรัฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา สำหรับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวก็ต้องดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป ซึ่งถ้าหากจะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาตินั้น เป็นการแก้ไขกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ทั่วไปอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างได้

นายวรารุท ศิลปอาษา ประธานกรรมการได้สอบถามในที่ประชุมว่า ผู้ที่เข้าไปดำเนินการประกอบธุรกิจในพื้นที่ดังกล่าว ใช้สิทธิ์อะไรในการเข้าไปดำเนินการประกอบธุรกิจหรือก่อสร้างอาคารต่าง ๆ

นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวว่า ส่วนใหญ่ที่ได้มีการดำเนินคดีจะไม่มีเอกสารสิทธิ์ เป็นเพียงการซื้อขายสิทธิ์ต่อกันมา ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่มีบางรายที่ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลคุ้มครองชั่วคราว

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

นายวรารุท...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

นายวรารุณ ศิลปอาษา ประธานกรรมการกล่าวว่า ท่านนายกรัฐมนตรีก็มีความกังวลต่อประเด็นดังกล่าว เนื่องจากการพัฒนาประเทศมิติทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่สำหรับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็มีหน้าที่ในการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติของประเทศด้วยเช่นกัน โดยเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีเรื่องของการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ รวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ได้ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ ในกรณีนี้จะเป็นกรณีตัวอย่างให้แก่อุทยานแห่งชาติอื่น ๆ ที่มีปัญหาในลักษณะนี้

นายประวิตรศาสตร์ จันทร์เทพ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยลาน ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันได้มีการดำเนินคดีผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจรีสอร์ทผิดกฎหมายประมาณ ๔๔๓ ราย โดยในจำนวนนี้ยังไม่รวมถึงผู้ประกอบการรายย่อยอีกจำนวนมาก มีการรื้อถอนไปแล้วบางส่วนประมาณ ๑๓๐ ราย ซึ่งบางรายก็ดำเนินการรื้อถอนโดยสมัครใจ แต่บางรายก็ดำเนินการฟ้องศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลคุ้มครองชั่วคราว

นายวรารุณ ศิลปอาษา ประธานกรรมการได้สอบถามในที่ประชุมว่าการฟ้องร้องต่อศาลปกครองของผู้ประกอบการเป็นการฟ้องในลักษณะใด และสิทธิในการฟ้องร้องเป็นสิทธิประเภทใด

นายกมลชัย รัตนสกววงศ์ กล่าวว่า การฟ้องร้องในลักษณะดังกล่าวเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด และผู้ประกอบการอ้างว่าถูกระทบสิทธิ จึงดำเนินการฟ้องศาลปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่ศาลมักจะให้การคุ้มครอง และเป็นการหยุดการกระทำของเจ้าหน้าที่ชั่วคราว ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ ในระหว่างนั้นผู้ประกอบการก็ยังดำเนินการธุรกิจในพื้นที่ต่อไป ซึ่งสิทธิที่ใช้ในการฟ้องร้องนั้นเป็นเพียงสิทธิที่ผู้ประกอบการอ้างถึงเท่านั้น ไม่ใช่สิทธิที่ถูกต้องตามกฎหมายที่ได้ข้อยุติแล้ว ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์แต่เป็นเพียงการซื้อสิทธิครอบครองต่อกันมา ในข้อเท็จจริงผู้ประกอบการไม่ได้ให้ความสนใจกับเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายมากนัก เพราะหวังเพียงแค่กำไรจากการประกอบธุรกิจเท่านั้น

ศศิน เฉลิมลาภ กล่าวว่า มีกรณีหนึ่งที่อยากเรียนให้ที่ประชุมทราบ คือกรณีที่มีผู้ที่ทราบข่าวว่าจะมีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติห้วยลาน และได้ซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าว ซึ่งผู้ซื้อก็อ้างว่าไม่มีเจตนาที่จะบุกรุกพื้นที่ป่า เป็นการซื้อที่ดินเพื่อนำไปสร้างที่อยู่อาศัยเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด ซึ่งมีข้อสงสัยว่าการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแนวเขตโดยให้ใช้เส้นแนวเขตตามที่เคยมีการสำรวจและจัดทำไว้เมื่อปี ๒๕๔๓ หากมีการดำเนินการเช่นนั้นจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้บุคคลบางกลุ่มหรือไม่ เพราะที่ดินบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และอาจจะกระทบต่อพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งอื่น ๆ ที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกันหรือไม่

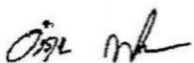
พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยสังฆะ กล่าวว่า ในกรณีเช่นนี้สาเหตุเกิดจากที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเต็มที่ จนเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น แนวทางการดำเนินการคือเจ้าหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด มีการตรวจพิสูจน์สิทธิเพื่อดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมาย ซึ่งทางฝ่ายตำรวจก็พร้อมดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่

นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีผลบังคับใช้ ซึ่งมีบทบัญญัติที่ระบุถึงแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไว้ชัดเจน เช่น การให้สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ก็ต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น เมื่อสำรวจเสร็จแล้ว

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

ก็เป็นขั้นตอน...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

11/11/2562

ก็เป็นขั้นตอนของกระบวนการพิสูจน์สิทธิตามกฎหมายต่อไป ส่วนประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่เสนอให้มีการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานนั้นเป็นเรื่องที่พิจารณาตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ฉบับเดิม ดังนั้น จึงเสนอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งรัดดำเนินการตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสำรวจเสร็จแล้วก็ต้องมีการกำหนด มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว

นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวว่า ขณะนี้กำลังเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลา ๒๔๐ วัน แต่ยังคงมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปดำเนินการต่าง ๆ

นายวรารุณ ศิลปอาชา ประธานกรรมการได้สอบถามในที่ประชุมว่า อาคารที่มีการก่อสร้างในพื้นที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กล่าวว่า กรณีการรื้อถอนอาคาร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลีกเลี่ยงโดยการฟ้องศาลปกครองเพื่อขอให้ศาล คัดค้านชั่วคราว ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ แต่ในกรณีที่ศาลไม่รับฟ้องกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะออกคำสั่งทางปกครองเพื่ดำเนินการรื้อถอนอาคารและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้เป็น ป่าธรรมชาติ

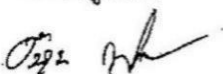
นายกมลชัย รัตนสกววงศ์ กล่าวว่า ผู้ประกอบการกิจการโรงแรมหรือรีสอร์ทต้องมี ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรม แต่เนื่องจากการครอบครองพื้นที่ดังกล่าว ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ใบอนุญาตจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตเพื่อแจ้งให้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว และในเรื่องของอาคารสิ่งก่อสร้างโดยหลักการแล้วหากมีการก่อสร้างในพื้นที่ที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในการครอบครอง ต้องดำเนินการรื้อถอนเท่านั้น เพราะถือว่าอาคารดังกล่าวเป็นอาคารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงไม่สามารถ นำมาใช้ประโยชน์ทางราชการได้

พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยสังฆะ กล่าวว่า อุทยานแห่งชาติทับลานควรดำเนินการ หารื้อหรือจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อแจ้งแนวทางการดำเนินการทางกฎหมายต่าง ๆ ให้แต่ละหน่วยงานทราบและดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบ พร้อมบันทึกผลการประชุมดังกล่าว ในเรื่องของ อาคารที่ก่อสร้างในพื้นที่ก็ต้องดำเนินการรื้อถอนตามกฎหมายโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการรื้อถอน หากผู้ประกอบการรายใดไม่ดำเนินการรื้อถอนก็ให้ดำเนินคดีทางแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายที่ใช้ในการรื้อถอน รวมถึงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติด้วย ประกอบกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ควบคู่กันไป

นายกมลชัย รัตนสกววงศ์ กล่าวว่า ในการรื้อถอนอาคารมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒ หน่วยงาน หน่วยงานแรกคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่บังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร อีกหน่วยงานคือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ใช้กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แต่หน้าที่ความรับผิดชอบในการรื้อถอนอาคารคือผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของอาคารเหล่านั้น หากผู้ประกอบการ ไม่ดำเนินการรื้อถอนอาคารออก เจ้าหน้าที่สามารถแจ้งเอกชนเพื่อดำเนินการได้โดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจาก ผู้ประกอบการหรือเจ้าของอาคาร และถ้าหากไม่สามารถชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการอายัดทรัพย์สินต่อไป

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา นาวาสรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นายวรารุณ...

นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ กล่าวว่า ในการชี้แจงผู้ตรวจการแผ่นดินให้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลปัจจุบันในเรื่องสิทธิการครอบครองพื้นที่ที่ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนมือและนำไปประกอบกิจการต่าง ๆ แล้ว
มติที่ประชุม รับทราบประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ

เรื่องเดิม

อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่คุ้มครองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติ โดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ บริการแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้ง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปซึ่งรวมถึงผู้ที่ต้องใช้รถเข็น เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ครอบครัวที่มีเด็กเล็ก และสตรีมีครรภ์ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้มีนโยบายให้อุทยานแห่งชาติ พิจารณาและดำเนินการพัฒนาและ/หรือปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เดิมที่เป็นอาคารสาธารณะ ในรูปแบบอารยสถาปัตย์ หรือ Universal Design ก็คือ การออกแบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการต่าง ๆ ให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่มในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ที่มีความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันแตกต่างจากบุคคลทั่วไปด้วยข้อจำกัดทางร่างกาย หัวใจ และมีหลักสำคัญในการออกแบบ คือ ความสะดวก ปลอดภัย เป็นธรรมชาติ ทั้งถึง และเท่าเทียม ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคารสถานที่ หรือบริการสาธารณะอื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึง

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

และใช้ประโยชน์...

(นายวิชา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(นางสาวอังสุมา พิณทอง)

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นในการกำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ กรณี แนวทางการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและอารยสถาปัตย์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

นายวรารุช ศิลปอาชา ประธานกรรมการกล่าวว่า เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการ ยกตัวอย่างในกรณีของอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์มีการจัดทำทางลาดแต่มีความลาดชันค่อนข้างมาก ซึ่งเรื่องนี้ได้เคยให้แนวทางเอาไว้ว่าการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วต้องสามารถใช้งานได้จริง อาจจะมีอาคารเก่าในบางพื้นที่ที่ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อรองรับการจัดทำทางลาด ในกรณีนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถขอความร่วมมือจากสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบมาให้คำแนะนำ โดยในการดำเนินการต่าง ๆ จะต้องให้แล้วเสร็จทั้งกระบวนการ ยกตัวอย่างเช่น กรณีการขอก่อสร้างกระเช้าในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง มีข้อสังเกตว่าเมื่อนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้พิการหรือผู้สูงอายุขึ้นกระเช้าไปแล้วจะสามารถท่องเที่ยวไปในบริเวณอื่น ๆ ต่อได้หรือไม่ เพราะสภาพพื้นที่จริงเส้นทางที่สามารถไปแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอื่น ๆ นักท่องเที่ยวที่เป็นผู้พิการหรือผู้สูงอายุไม่สามารถเดินทางต่อไปได้ จำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นประกอบ เป็นต้น ปัจจุบันได้มีการดำเนินการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นไปตามมาตรฐานอารยสถาปัตย์นำร่องในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแล้ว จึงให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการจัดทำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติอื่น ๆ ต่อไป โดยอาจจะเลือกดำเนินการในพื้นที่ที่มีสถิตินักท่องเที่ยวเข้าใช้บริการจำนวนมากก่อน

มติที่ประชุม ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนำนโยบายการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกโดยคำนึงถึงหลักอารยสถาปัตย์ และนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น

นายศศิน เฉลิมลาภ กล่าวว่า ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งรัดการดำเนินการในเรื่อง Career Path ของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มติที่ประชุม รับทราบ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๕ น.

ผู้จดยางานการประชุม

(นายฤทธิชัย พูลพ้ง)

ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายดำรง โพธิ์ประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายวชิรา นาวาศรีพร)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

นางสาวอังสุมา พิณทอง)

วิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กองงานนายกรัฐมนตรี โทร. ๔๔๑๐

ที่ กงน.(กน.) ๐๓๘๒/๒๕๖๓

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. เรื่องเดิม

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน กราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบผลการวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรในอำเภอวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ขอให้แสวงหาข้อเท็จจริงกรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร เป็นเหตุให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ซึ่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จึงได้รวมการพิจารณา การแสวงหาข้อเท็จจริง และการดำเนินการแก้ไขปัญหาไปในคราวเดียวกัน โดยนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้ส่งเรื่องเรียนรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในกำกับต่อไป

๒. ประเด็น

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน กราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย

๓. ข้อเท็จจริง

๓.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับรายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สรุปได้ว่า การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานมีผลกระทบต่อการดำเนินการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของไทย อีกทั้งไม่สอดคล้องกับมติคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

๓.๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามความคืบหน้าและหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยที่ประชุมมีมติให้นำเรื่องการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ตลอดจนกำหนดสิทธิประโยชน์ของประชาชน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งต่อมาในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติรับทราบประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว และปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ทั้งนี้ ได้ดำเนินการสำรวจถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว

/๓.๓ คณะ...

ม. 5704
ร 2/10/63
16.54 น.
อก 5/10/63
15.29 น.

๓.๓ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติยังคงเห็นชอบให้ใช้กรอบแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยยึดถือแนวเขตอุทยานแห่งชาติที่ปลานตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้วินิจฉัยแล้วว่า การกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติที่ปลาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ปรากฏข้อบกพร่องอยู่หลายประการ และก่อให้เกิดความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินบริเวณดังกล่าว และการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเป็นคณหลักการกับการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติที่ปลานให้มีสภาพตรงตามความเป็นจริงและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ประกอบกับปัจจุบันยังไม่ปรากฏความคืบหน้าในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่สอดคล้องกับแนวทางที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะแต่อย่างใด

๓.๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและอุปสรรคในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแต่ไม่อาจหาข้อยุติได้ ซึ่งตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรและให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรี

๔. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๓ วรรคสอง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคนั้นโดยเร็ว และเมื่อได้ข้อยุติประการใดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการดำเนินการตามข้อยุติหรือตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

๕. ข้อพิจารณาและข้อเสนอ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่ปลานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๕

เห็นชอบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
๓๐.๑๑.๖๓

(นายดิศทัต โตตระกูล)
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี